

Ért.

1.166.

A

MAGYARKANIZSAI KÖZSÉGI

POLGÁRI FIÚISKOLA

É R T E S Í T Ő J E

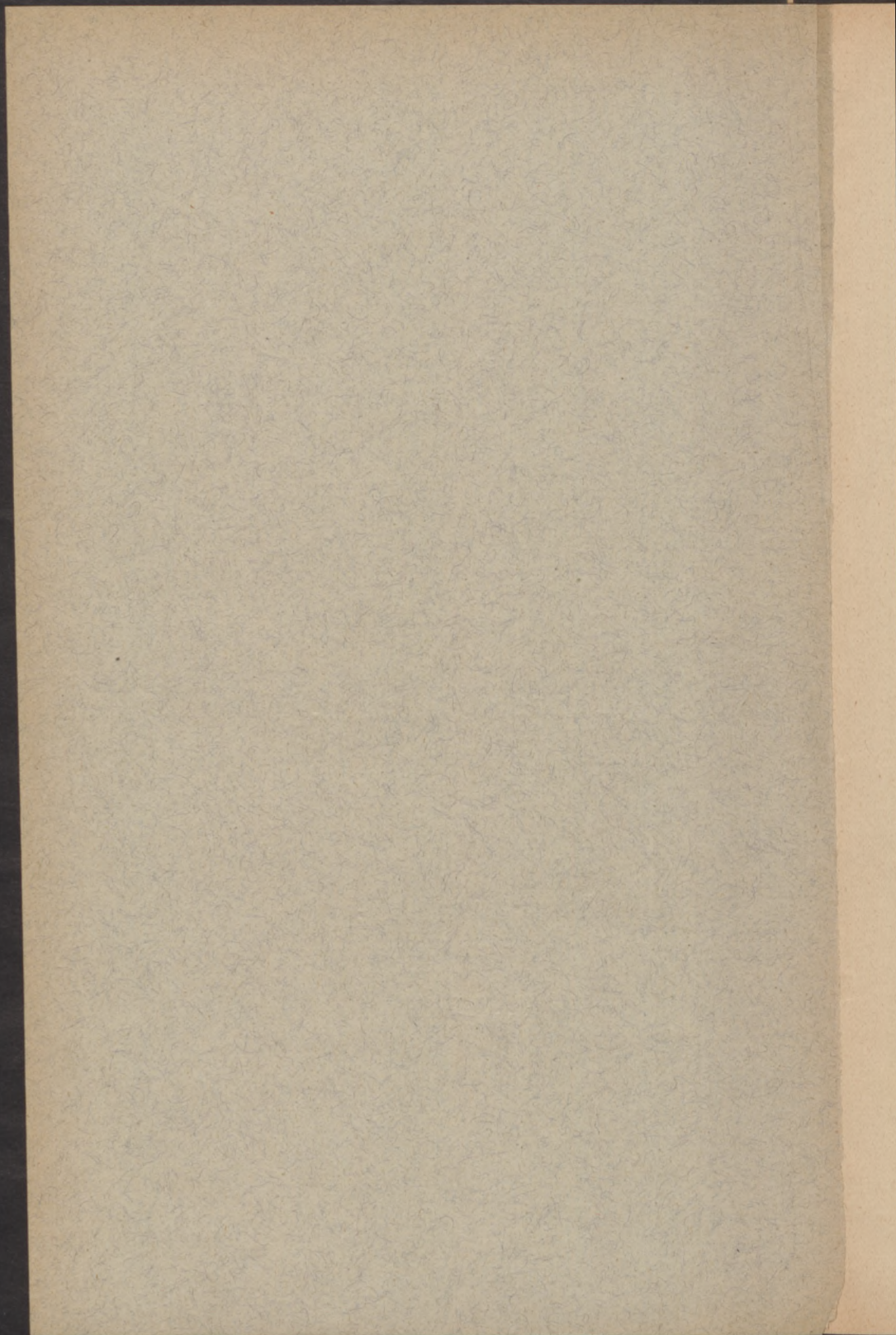
AZ 1907/1908. TANÉVRŐL.

== XV. ÉVFOLYAM. ==

ÖSSZEÁLLITOTTA:

DÉGAY KÁLMÁN,

IGAZGATÓ

A

MAGYARKANIZSAI KÖZSÉGI
POLGÁRI FIÚISKOLA
ÉRTESITŐJE

az 1907. | 1908. tanévről.

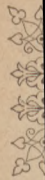
 XV. ÉVFOLYAM.

ÖSSZEÁLLITOTTA:
DÉGAY KÁLMÁN,
IGAZGATÓ.

Ent.
7.166.

12 852

ter

isl

ga

ta

ell

To

Pe

po

ke

ke

ü

po

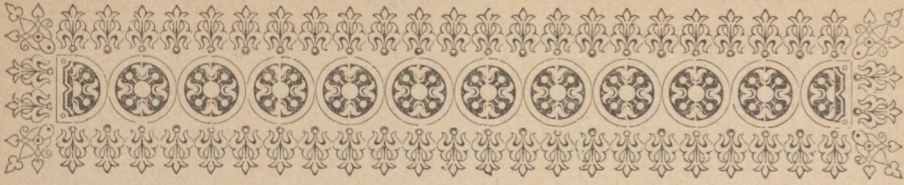
pl

ra

po

g

ta

I.

Az iskola hatóságai és fenntartója.

Iskolánk felett a felügyeletet gyakorolják:

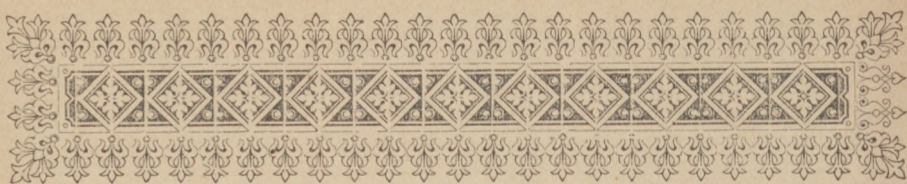
1. A nagymélt. Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. Miniszter: gróf Apponyi Albert.

2. A nagymélt. m. kir. Miniszter által kiküldött polg. isk. szakfelügyelő: Baranyai Gyula, szegedi III. ker. áll. polgári iskolai igazgató.

3. Faragó János, bácsmegyei kir. tanfelügyelő. Segéd-tanfelügyelők: Kárpáti Sándor és Argay Bálint.

4. Dégay Kálmán, polg. isk. igazgató és a tanári testület.

Az iskolát a polg. község tartja fenn és szükségleteinek ellátásáról iskolaszéke által gondoskodik. Az iskolaszék tagjai Tóth József, nagybirtokos, elnök; dr. Sóti Imre, ügyvéd, alelnök; Popovits György községi I. bíró, gondnok; Dégay Kálmán, polg. isk. igazgató, isk. sz. jegyző; továbbá Apczy Mihály, kereskedő; Bosznai Ferenc, iparos; Gregorovits Velimir, gör. kel. lelkész; Huszágh István, adóügyi jegyző; dr. Király Sándor, ügyvéd; Laczkovits Károly, közigazg. jegyző; Losoncz János, pénztáros; dr. Löbl Nándor, ügyvéd; Marton Mátyás, prépost plebános; Nagy Á. Ádám János, gazdálkodó; dr. Rosenberg Ede, rabbi; dr. Roxer Gyula, községi főorvos; Szappanos Béla, polg. isk. tanár; Szilágyi Antal, kereskedő; Tripolszky József, gyógyszerész; Vinczer Ferenc, iparos; Weiszberger Ignác, takarékpénztári igazgató.

II.

Az iskola tanári testülete.

1. **Dégay Kálmán**, igazgató; tanította a tanév elejétől 1907. évi október hó 1-éig a számtant mind a négy osztályban, heti 10 órán, a természetrajzot mind a három osztályban heti 9 órán; a természettant a IV. osztályban, heti 3 órán, az éneket mind a négy osztályban, heti 2 órán, a rondírást a III. osztályban, heti 1 órán, összesen heti 25 órán.

1907. évi október 1-től fogva, Fernbach Gyula tanár állásfoglalása után a mértant mind a négy osztályban, heti 8 órán, a természettant a IV. osztályban, heti 3 órán és a rondírást a III. osztályban, heti 1 órán, összesen heti 12 órán. A mértani taneszközök óre.

Képesítése felső nép- és polgári iskolákra szóló mennyiség-tani- természettudományi és tanítóképző intézeti tornatanári. Tanít általában 20 év óta, iskolánknál 15 éve.

2. **Fernbach Gyula**, az I. osztály főnöke; tanította 1907. okt. 1-től mind a négy osztályban a számtant, heti 10 órán; a természetrajzot az első három osztályban, heti 9 órán, az éneket és tornát mind a négy osztályban, heti 2-2 órán; összesen heti 23 órán. A természetrajzi-és tornaeszközöknek óre és a tanári tanácskozmányok jegyzője.

1907. szept. hóban Dégay Kálmán és Szappanos Béla tanították ezen tárgyakat, a mennyiben Fernbach Gyula tanár állomását csak október 1-én foglalta el.

Képesítése felső nép- és polg. iskolákra szóló mennyiségtan-természettudományi.

Tanit általában és iskolánknál 1 év óta.

3. **Katona Sándor**, a II. osztály főnöke; tanította a III. és IV. osztályban a német nyelvet, heti 6 órán, a földrajzot mind a négy osztályban, heti 8 órán, a történelmet a III. és IV. osztályban, heti 3 órán, összesen heti 19 órán. Ő volt a földrajzi és történelmi taneszközöknek őre.

Képesítése felső nép- és polgári iskolákra szóló nyelvtudományi körre van.

Tanit általában 37 év óta, iskolánknál 14 éve.

4. **Kocsis Samu**, a IV. osztály főnöke; tanította mind a négy osztályban a magyar nyelvet, összesen heti 17 órán. Ifjusági és tanári könyvtáros volt.

Képesítése felső nép- és polgári iskolákra szóló nyelvtörténettudományi és tanítóképző-intézeti tornatanári.

Tanit általában 20 éve, iskolánknál 15 év óta.

5. **Szappanos Béla**, a III. osztály főnöke; tanította mind a négy osztálynak a mértant, heti 8 órán; a szabadkézi rajzot, heti 10 órán, a mértani rajzot heti 9 órán és a szépírást az I. II. osztályban heti 2 órán, összesen heti 29. órán; Ez a beosztás tartott 1907. okt 1-éig.

Fernbach Gyula érkezése után átadta mind a négy osztály mértanját.

A rajztanészközök őre.

Képesítése rajztanári.

Tanit általában és iskolánknál 10 éve.

A hitoktatást, részben az illetékes felekezetek lelkészei, részben az illetékes egyházi hatóságok által megbízott tanárok teljesítették.

A róm. kath. tanulók hitoktatását tiszt. Németh Zsigmond, segédlelkész végezte, heti 4 órán.

A gör. kel. vall. tanulókat főtiszt. Gregorovits Velimir oktatta a hittanban heti 2 órán.

Az ev. ref. vallásu tanulók hitoktatását Szappanos Béla tanár teljesítette. *)

Az ág. ev. vallásu tanulókat Dégay Kálmán, igazgató, tanította hittanra. *)

Az izr. vallásu tanulókat dr. Rosenberg Ede rabbi oktatta hittanra heti 4 órán.

Iskolaszolga Schöbel György, ki kötelességeit teljes megelégedésre hűen végezte.

*) Az ev. ref. és ág. ev. hitoktatás ez évben szünetelt;

III.

Feldolgozott tananyag osztályonként kimutatva :

I. Osztály.

Osztályfőnök : Fernbach Gyula.

1. **Róm. kath. hittan** heti 2 órán, évi órák összege : 63.
Képes biblia vagyis az üdvösség története. Ó- és Új szövetség teljesen. Irta : Gerely József. Tanította : Németh Zsigmond róm. kath. segédlelkész.

2. **Gör. kel. hittan** heti 1 órán, évi órák összege : 30.
Ó-Testamentom. Tanította : Gregorovits Velimir, gör. kel. lelkész.

3. **Izraelita hittan**, heti 2 órán. Évi órák összege : 63.

1.) Bibliai szövegfordítás : M. II. k-ből 20. fej. 1—17. vers. (tizp.) betéve ; 22. fej. 20—30 ; 23. f. 1—9 ; 30. f. 11—16 ; 31. f. 12—18 ; 32. f. 1—16, 30—34 ; 34. f. 1—11, 27—36. M. III. k-ből 10. f. 1—11 ; 11. f. 1—11 ; 19. f. 1—5, 9—19, 32—37 ; 23. fej. 1—16, 23—44.

2.) Bibl. tört. : Világteremtésétől Sámuel koráig. Ezt bevezeti a szentírás könyveinek ismertetése, a könyvek címei, sorrendje s rövid tartalma.

3.) Szertartástan : Hétköznapi és szombatesti tefilla fordítása. Ebéd utáni ima 1. szakasza és a szülőkért való be-

nedikcio ford. és betéve. Lefekvés előtti ima 1. szakasz, semá-veóhávtó, jevorechechotól végéig, befejezésül: Bejodó afkid ruhi ford. és betéve. Élvezeti benedikciók. Ünnepek és böjtnapok ideje s jelentősége, istentiszteleti ritus ismertetése.

4. **Magyar nyelv** heti 5 órán. Évi órák összege: 170
Olvassmányok: mesék, görög, római mondák, hun- és magyar mondák, az árpádházi kiválóbb királyok; az értelmes olvasás gyakorlása, szók és kitejezések magyarázata, a tartalom rövid összefoglalása és szabad előadása. Hat — kellően tárgyalt költemény könyv nélkül.

Nyelvtan: a beszéd alkotó részei: mondat, szó, hang; a hangok csoportosítása, szótagolás. A mondat és főrészei; a főrészek szóbeli jelentése: főnév, ige, az ige módjai, idői. A mondatok nemei. A bővítmények és szóbeli jelentéseik: melléknév, számnév, névmás, határozónév; névragozás, igeragozás; névképzés, igeképzés. A hangzók módosulásai és illeszkedései. Összevont, — összetett mondat és a kötőszók; indulatszók. 17 iskolai írásbeli dolgozat: nagyobb részben nyelvtani, kisebb részben fogalmazási gyakorlatok. Tanította: Kocsis Samu.

5. **Számтан** heti 3 órán. Évi órák összege: 94. Tananyag: A tizedes számrendszer. Római számírás. A négy alapművelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel, és vegyes számokkal. Közönséges törtek átszámítása tizedes törtekre és viszont. A hazai pénzek és métermértékek ismertetése. Időszámítás. Tanította: szeptemberben Dégay Kálmán, azontúl Fernbach Gyula.

6. **Mértan** heti 2 órán. Évi órák összege: 60. Tananyag: Planimetriai elemek u. m. pontok, vonalak és szögek fekvései és mérési viszonyai. A leggyakoribb idomok tulajdonságai és alakítása. Három-, négy- és sokszögek. Idomok

egyenlősége, hasonlósága és egybevágósága. Szimmetria. A kör, annak részei és tulajdonságai. Körök kölcsönös fekvése. Egyenes vonalú idomoknak és a körnek kerület- és területszámítása. Tanította: szeptemberben Szappanos Béla, azontúl Dégay Kálmán

7. **Természetráajz** heti 3 órán. Évi órák összege; 89. **T a n a n y a g.** Az őszi és nyári hónapokban a növénytanból a csonthejas gyümölcsűek, az almagyümölcsűek, a bogyó és bogyós csoportgyümölcsűek, a tok-, becő- és tüsszőgyümölcsűek, hűvelyes gyümölcsűek, szárny-, szem és ikerszem gyümölcsűek, a kaszat- és dobozgyümölcsűek. Továbbá tavaszi növények. A téli hónapokban az ásványtanból a sófélék, kőféle, fémek és éghető ásványoknak, valamint drágaköveknek leírása, különös tekintettel ipari alkalmaztatásukra. A levegő és a víz. Tanította: szeptemberben Dégay Kálmán, azontul Fernbach Gyula.

8. **Földrajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 64. **T a n a n y a g:** A földrajzi alapfogalmak és általános tudnivalók ismétlése után a magyar királyság ismertetése kisebb földrajzi egységek alapján. Fekvése, földalakulatai, vizei, éghajlata és ennek tényezői; terményei, a lakosok foglalkozása, nyelve, vallása, elhelyezkedése, kormányzása a szükséges statisztikai adatokkal együtt. Az osztrák császárság hasonló módú tárgyalása nagyobb földrajzi egységek alapján. Tanította: Katona Sándor.

9. **Szabadkézi rajz** heti 3 órán. Évi órák összege: 98. **T a n a n y a g:** Előkészítés a rajzolásra. Az egyenes, a hüllám és más — görbevonalak. Mértani síkidomok és ezekből kombinált egyszerű ékitmények táblai előrajzolás után. Ecsetkezelés és egyszerű színekkel való festés. Tanította: Szappanos Béla.

10. **Mértani rajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 67. **T a n a n y a g:** A szerkesztő síkmértan elemei; az egyenes

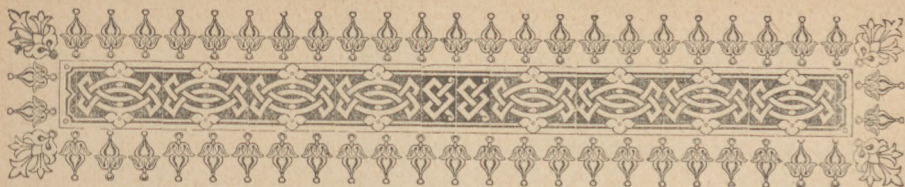
és osztása: merőlegesek és párhuzamosak. Szögek szerkesztése és osztása. Idomok szerkesztése, összeillősége és hasonlósága. A kör és annak részei. Excentrikus körök. Egyenlő oldalú, egyenlő szögű és szabályos sokszögek szerkesztése. T a n i t o t t a: Szappanos Béla.

11. **Szépírás** heti 1 órán. Évi órák összege: 34. T a n a n y a g: A magyar nagy és kis betűk írása. T a n i t o t t a: Szappanos Béla.

12. **Ének** heti 1 órán. Évi órák összege: 22. T a n a n y a g: Hangjegyszeret, vonalrendszer, hangkulcs, a vonalak és közök nevei. A hangjegyek alakja és értéke. Szünjelek. Különféle énekgyakorlatok egy hangra. T a n i t o t t a: szeptemberben Dégay Kalmán ideiglenesen, azontul Fernbach Gyula.

13. **Testgyakorlat** heti 1 órán. Évi órák összege 16. T a n a n y a g: Menet- és rendgyakorlatok tornahelyiség hiánya miatt csak kevésbé voltak gyakorolhatók. A hiányos felszerelés pedig a szertornázásnál szolgált alapos akadályul. A szükséges testmozgást s a fegyelem gyakorlását leginkább szabadgyakorlatok és játékok eszközölték, melynek szabátossága és sokoldalúságára kiváló gond volt fordítva. T a n i t o t t a: szeptemberben Szappanos Béla, azontul Fernbach Gyula.

II. Osztály.

Osztályfőnök : **Katona Sándor.**

1. **Római kath. hittan** úgy mint az I osztályban.
2. **Gör. kel. hittan** heti 1 órán. Uj-Testamentom.
3. **Izraelita hittan** úgy mint az I. osztályban.
4. **Magyar nyelv** heti 5 órán. Évi órák összege : 171.

Olvasmányok : Kisebb részletek a görög- és római történetből, összefüggő részek a magyar történetből 1526-tól napjainkig ; továbbá az ismeretek különböző ágaiból vett olvasmányok, köztük a «Magyar vagy-e» czimű szóról-szóra könyv nélkül. A hangsúlyozás gyakorlása, a tartalom rövid elmondása. Nyolcz költemény könyv nélkül.

Nyelvtan : az I. osztály anyagának ismétlése után a határozókról és képzőkről tanultak kiegészítése és részletezése. Az összetett mondat és fajtái. Az összetett mondatban foglalt mondatoknak egymáshoz való viszonya. A különböző mellékmondatok és fokozataik. A mondatcsoport. Körmondat. A hangsúly-, szórend, — a rokonértelmű szók ismertetése és az írásjelek használatának összefoglalásával a mondattani alapon tárgyalt nyelvtannak befejezése. 18 iskolai írásbeli dolgozat : felerészben nyelvtani, felerészben az olvasmányokkal kapcsolatos fogalmazási gyakorlat. **Tanította : Kocsis Samu.**

5. **Számтан** heti 3 órán. Évi órák összege: 96. T a n a n y a g: Számvetési előnyök. Hazai és külföldi mértékek átszámítása. Számolási rövidítések és korlátolt pontosságú műveletek. Arányosság, kettőstétel: Aránylatok és alkalmazásuk. Vonalmódszer. Százalékszámítás és alkalmazása a súlyengedményeknél, a lerovatnál, rabattnál, biztosításoknál, nyeremény és veszteség stb. számításoknál. Százalékszámítás a százalékszámmal nagyobbított és kisebbített összegből. T a n i t o t t a: szeptemberben Dégay Kálmán, azontúl Fernbach Gyula.

6. **Mértan** heti 2 órán. Évi órák összege: 68. T a n a n y a g: A pont, vonal és sík a térben; lapok nemei. A sík keletkezése és meghatározása. Az egyenes és sík abszolút és relatív fekvése. A leggyakoribb testek tulajdonságai és hálójai u. m. hasábok, hengerek, gulák, kupok, szabályos testek, gömb. Ezekkel kapcsolatban az elipszis és csavarvonal. A testek szimmertriája, hasonlósága, egyenlősége, egybevágósága. A megismert testek köbtartalom- és felületszámítása. T a n i t o t t a: szeptemberben Szappanos Béla, azontúl Dégay Kálmán.

7. **Természetráaj** heti 3 órán. Évi órák összege: 95. T a n a n y a g: Az állattanból: az emlősök, madarak, hüllők, kételtűek, halak, puhatestűek, izeltlábuak, férgek, tüskebőrűek, tömlősök és véglények képviselői. A körök, osztályok rendek és családok jellemzése. T a n i t o t t a: szeptemberben Dégay Kálmán, azontúl Fernbach Gyula.

8. **Földrajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 67. T a n a n y a g: Európa. Ázsia ismertetése politikai egységek alapján.

Partfejlődés, hegy- és vízrajzi, éghajlati viszonyok, termények, lakosság és ezeknek egymásra való hatása. A lakosok faji, nyelvi és vallási sajátosságai, elhelyezkedése, mű-

veltsége. A szükséges statisztikai adatok összehasonlító módon.
Térképrajzolás. T a n i t o t t a : Katona Sándor.

9. **Szabadkézi rajz** heti 2 órán. Évi órák összege : 62.
T a n a n y a g : Táblai előrajzolás után egyenes és görbe vonalú stylszerű síkékitmények, a kézügyesség és szemmérték fokozatos fejlesztése céljából. Árnyékolás és szinezés. A színelméletből a legszükségesebb tudnivalók. T a n i t o t t a : Szappanos Béla.

10. **Mértani rajz** heti 3 órán. Évi órák összege : 103.
T a n a n y a g : vetítés fogalma. Különböző állású és párhuzamos egyenesek, valamint különböző fekvéssel bíró idomok ábrázolása. Síkok ábrázolása. Az egyenes valódi nagyságának meghatározása. Szabályos idomok. Vetítésíkok pontjai és egyenesek metszése. Komplikált feladatok egyenesekkel és síkokkal. Az egyenes és síkidomok vetett árnyéka. T a n i t o t t a : Szappanos Béla.

11. **Szépírás** heti 1 órán. Évi órák összege : 34. T a n a n y a g : Magyar és német folyóírás. Tanította : Szappanos Béla.

12. **Ének**, úgy mint az I. osztályban.

13. **Testgyakorlás**, úgy mint az I. osztályban.

III. Osztály

Osztályfőnök: **Szappanos Béla.**

1. **Róm. kath. hittan** heti 2 órán, évi órák összege: 57. Egyháztörténelem polg. iskolák számára a püspöki utasítások szerint. Irta: Pongrácz József. Tanította: Németh Zsigmond, róm. kath. segédlelkész.

2. **Gör. kel. hittan** heti 1 órán, évi órák összege: 22. Szertartás: I. rész. Irta Zsivanovity. Tanította: Gregorovits Velimir, gör. kel. lelkész.

3. **Izraelita hittan** heti 2 órán, évi órák összege: 52. Bibl. szövegford: M. I. k-ből 1. fej. 1.-végig; 2. fej. 1-4; 6. fej. 9-22; 12. f. 1-9; 14. f. 14.-végig; 18. f. 16.-végig; 22. f. 1-19; 23. f.; 28. f. 10.-végig; 32. f. 4-13, 25.-vég; 46. f. 18.-vég; 45. t. 1-11. 47. f. 26.-végig; 48. f. II k-ből 3. t. 1-9; 13-17; 15. f. 1-19; 20. f. tizp. 22. f. 20.-végig; 23. f. 1-9.

Zsoltárok: 1, 3, 6, 15, 19, 23, 24, 27, 39, 42; 1 6.; 130, 145. A ponttal jelzettek héber szövege betéve.

Szertartás: Istentiszteleti ritus részletesebb tárgyalása, a héber imádságos könyv tartalmának részletes ismertetése. Ájtatossági gyakorlatok. Borchí náfsi, Pirké Áhót, A 13 hitágazat kivonatos rövid magyar szövege.

4. **Magyar nyelv** heti 4 órán. Évi órák összege: 135. A történelmi ismeretek mélyítését célzó, továbbá a magyar

népéletből vett és vegyes olvasmányok. 5 elbeszélő költemény könyv nélkül. Rendszeres nyelvtan: hangtan, szótan, mondat-
tan. A hangsúlyos versről: rhytmus, ütem, rim. 17 iskolai
írásbeli dolgozat: túlnyomó részben a tárgyalt olvasmányok
és költemények alapján, kisebb részben a különböző tantárgyak
feldolgozott anyagából. T a n i t o t t a: Kocsis Samu.

5. **Német nyelv** heti 3 órán. Évi órák összege: 96.
T a n a n y a g: A beszédrészek: a névelő és használata, a fő-
nevek, a főnevek ejtegetése, a szóösszetétel, a melléknév, a
melléknév ejtegetése és fokozása, a számnév, névmások neme
és ejtegetésök, a segédigék ragozása, az igeragozás a jelentő
módban; a viszonyszók. Egyszerű és összetett mondatok, tő, és
bővített, fő- és mellékmondat. 73 gyakorlat, 16 írásbeli dolgo-
zat. T a n i t o t t a: Katona Sándor.

6. **Számтан** heti 2 órán. Évi órák összege: 63. T a n a n y a g: A múlt évi tananyag ismétlése után az összetett
hármasszabályra tartozó feladatoknak megoldása következtetés
és aránylatok útján. Kamatszámítás és annak képletei. Kama-
tos-kamat számítás. Középhatáridő és középkamatláb számi-
tása. Arányos osztás; egyszerű és összetett társaság szabály.
Keverési számítások. Arany- és ezüstárak számítása. Lán-
czszabály T a n i t o t t a: szeptemberben Dégay Kálmán, azon-
túl Fernbach Gyula.

7. **Mértan** heti 2 órán. Évi órák összege: 65. T a n a n y a g: Tájékozás. A kör mint mértani hely. Távolságok
mérése, rajzolása, összeadása, kivonása, sokszorozása és osz-
tása; Párhuzamosak szerkesztése. A rhombus és az egyenlő-
oldalú háromszög tulajdonságain alapuló szerkesztések. Külön-
böző háromszögek szerkesztése. Három hely térképe; négy
és több hely térképe. Idomok másolása.

A kör érintője és húrja. Körök relativ fekvése. Szabá-
lyos sokszögek szerkesztése s tulajdonságai. Kúpszelet von-

lak. **Tanította:** szeptemberben Szappanos Béla, azontúl Dégay Kálmán.

8. Természetrájk heti 3 órán. Évi órák összege: 90.
Tananyag: Az I. osztályban szerzett természetrájkzi ismeretek ismétlése után a konyhakerti-, ipari-, gazdasági- és takarmánynövények; vízi és hegyi növények. A külföldi nevezetesebb növények. Virágtalan növények. A növények külső, belső alkotása és élete. A föld terményeinek kapcsolatossága Növényrendszerek.

Az ásványok tulajdonságairól általában. Természettani és vegytani tulajdonságok. A kőzetanból a nevezetesebb tömeges összetett kristályos kőzetek, palás- és törmelék-kőzetek. A földtan főbb vonásokban. **Tanította:** szeptemberben Dégay Kálmán, azontúl Fernbach Gyula.

9. Földrajz heti 2 órán. Évi órák összege: 64. **Tananyag:** Afrika, Amerika és Ausztrália földrajza és a fölfedezések története. **Tanította:** Katona Sándor.

10. Történelem heti 2 órán. Évi órák összege: 70.
Tananyag: Hazánk története a magyarok beköltözése előtt, inkább életrájkzokhoz kötve: A magyarok története a fejedelmek korában. Magyarország megalapítása a királyság és a kereszténység által. Magyarország mint Európai hatalom. A nemzet küzdelme a hazáért és függetlenségeért. Magyarország mint örökös királyság. Magyarország a jelenben. **Tanította:** Katona Sándor.

11. Szabadkézi rajz heti 2 órán. Évi órák összege: 64
Tananyag: Görög, perzsa es renaissance stylizált virágok és síkdiszitmények, előrajzolás után stilszerű színezéssel. Gipsz utáni rajzolás, árnyékolás és válogatott aquarell nyomásu minták után festés. **Tanította:** Szappanos Béla.

12. Mértani rajz heti 2 órán, Évi órák összege: 63.
Tananyag: A II. osztály tananyagának ismétlése: a kocka,

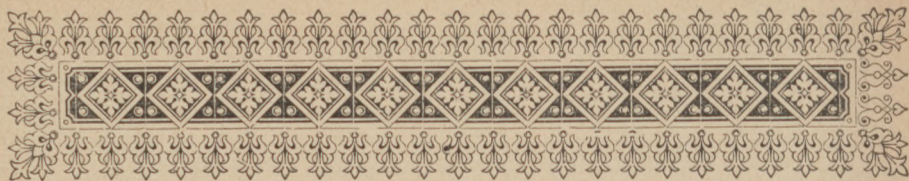
hasáb, henger, gúla, kúp, gömb ábrázolása, síkmetszetjei és hálózata; ezek vetett és saját árnyéka két képsíkon. Tanította: Szappanos Béla.

13. **Szépírás** heti 1 órán. Évi órák összege: 33. Tananyag: Kerek írás (Rond) Tanította: Dégay Kálmán.

14. **Ének** heti 1 órán. Évi órák összege 23. Tananyag: Egy és két szólamú énekek begyakorlása. Tanította: szeptemberben Dégay Kálmán, azontúl Fernbach Gyula.

15. **Testgyakorlás** heti 1 órán. Évi órák összege: 16 Tananyag: Összetett szabadgyakorlatok és különösen labdajátékok. Tanította: szeptemberben Szappanos Béla, azontúl Fernbach Gyula.

IV. Osztály.

Osztályfőnök : **Kocsis Samu.**

1. **Róm. kath. hittan** úgy mint a III. osztályban.

2. **Izr. hittan** úgy mint a III. osztályban.

3. **Magyar nyelv** heti 3 órán. Évi órák összege : 103,
Olvasmányok : Arany Toldija és mindazok a szemelvények,
a melyek a kézi könyvben foglaltatnak. Elméleti rész : az
írásmód és fajai. Az írás egyszerűbb módjának kellékei.
Az írásművek megszerkesztése és felosztása. A közéleti fogal-
mazványok. A szép írásmód és eszközei. Az irodalmi írásművek :
elbeszélés, leírás, értekezés, szónoki beszéd. Az idő mértékes
verselés. A 4 éven keresztül tanult költemények és a Toldi
alapján rövid tájékoztatás a költői művekről és fajaikról. 15
írásbeli dolgozat szoros kapcsolatban a megismert anyaggal.
Tanította : Kocsis Samu.

4. **Német nyelv** heti 3 órán. Évi órák összege : 95.
T a n a n y a g : A III. osztályban tanítottak rövid ismétlése
után a határozók, elüljárók, kötőszók és indulatszók. Szókép-
zés. Az egyszerű mondat és részei : alany, állitmány, jelző,
kiegészítő és határozó. Összetett, összevont és csonkított

mondatok. Fő- és mellékmondat. A szórend. Szótanulás. 94 fordítási gyakorlat. 9 olvasmány feldolgozása. 18 írásbeli dolgozat. Tanítta: Katona Sándor.

5. **Számтан** heti 2 órán. Évi órák összege: 60. **Tananyag:** A hazai, valamint a legfontosabb külföldi pénzügyi rendszerek ismertetése átszámításokkal. Értékpapírok és árfolyam számítás. Váltóleszámítolás és redukálás. — Az ellentett szám — a hat első alpművelet betűkkel. Elsőfoku egyenletek egy ismeretlennel. **Tanította:** szeptemberben Dégay Kálmán, azontúl Fernbach Gyula.

6. **Mértan** heti 2 órán. Évi órák összege 65. **Tananyag:** A gyakorlati földmérés elemei. Távolságok kitűzése, közvetlen és közvetett mérése. Területek felvétele háromszög- és négyzet által, koordináták módszere szerint, egy —, két vagy több álláspontból és kerületből mérőasztallal. Idomok átalakítása. Határigazítás és tagosítás. Nivellálás. Mértani testek felülete és köbtartalma. Töltések, árkok, kőrákások, boltozatok és falak térfogatszámítása. **Tanította:** szeptemberben Szappanos Béla, azontúl Dégay Kálmán.

7. **Természettan** heti 3 órán. Évi órák összege: 91. **Tananyag:** Az anyag tulajdonságai és szerkezete. Az egyenletes, egyenletesen gyorsuló, változó és az összetett mozgások. Az erő és mérése. Munka és mérése; munkasiker, erély. Erők összetétele és szétbontása. Súlypont és egyensúly. Az egyszerű gépek és az azokon alapuló készülékek. Inga, körmozgás és ezek alkalmazása a gyakorlati életben. — A folyadékok tulajdonságai. Közlekedő edények. Archimedesz törvénye és az uszás. Fajsúly. A levegő tulajdonságai. Barometer. Mariotte törvénye és az azon alapuló készülékek; minden a meglévő eszközökkel kísérleti alapon. Ezekon kívül röviden a természettannak hőtani, fénytani stb. részét. **Tanította:** Dégay Kálmán.

8. **Földrajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 73. T a n a n y a g: A földrajz feladata és felosztása. A föld alakja és nagysága. Tájékozás a földön és a világegyetemben; a Nap, a Hold, a Föld mozgása, a Nap- és Holdfogyatkozás; a bolygók üstökösök és hulló csillagok. A szárazföld keletkezése, vulkanizmus, százados emelkedés és süllyedés, koralképződmények, a víz, a tengerek, a szárazföldi vizek, a levegő, az égélj, a levegő mozgása; az állatok, növények és ásványok elterjedése a földön, az ember. A föld öt része politikai földrajzának áttekintése. T a n i t o t t a: Katona Sándor.

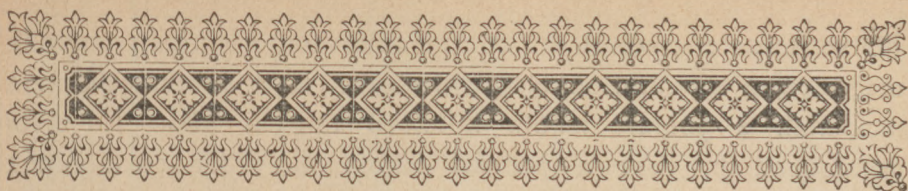
9. **Történelem** heti 3 órán. Évi órák összege: 93. T a n a n y a g: Ó-kor. Az ó-kori népek, különösen a görögök és rómaiak története s művelődési és társadalmi viszonyaik. Középkor: A népvándorlás. A keletrómai birodalom és a mohamedánus világ. A császárság és pápaság intézménye s ezek harcai. A hűbértség. A keresztes háborúk. A középkori intézmények bomlása. T a n i t o t t a: Katona Sándor.

10. **Szabadkézi rajz** heti 3 órán. Évi órák összege: 103. T a n a n y a g: A látszattan elmélete. Mértani testek, később testcsoportok látszati rajzolása és árnyékolása: Természeti tárgyaknak kisebbitett famodellek utáni rajzolása — később használati tárgyak — gyümölcsök, edények, virágok, madarak stb. rajzolása és színezése. T a n i t o t t a: Szappanos Béla.

11. **Mértani rajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 60. T a n a n y a g: Pontok, egyenesek, síkidomok (különösen négyzet és kör) perspektivikus képei. Az egyenesek törvényei. A testek (kocka, hasáb, kup, gömb) perspektivikus képei átmetszés és distancemódszer szerint. A tanultak szemlélése a szabad természetben — összefüggésbe hozva a rajzolással. T a n i t o t t a: Szappanos Béla.

12. **Ének** úgy mint a III. osztályban.

13. **Testgyakorlat** úgy mint a III. osztályban.

IV.

Az 1908-1909. iskolai évre vonatkozó tudnivalók:

A) a szülők és tanulók részére.

Községünk lakóinak tulnyomó része gazdálkodással foglalkozik. Kisebb hányada iparos és kereskedő. Lakosságunk foglalkozásának az összes iskolai intézmények között tehát legjobban oly irányu iskola felel meg, mely a gazdasági, ipari és kereskedői pályára lépőknek megadja azt a legszükségesebb alpműveltséget, amely ezen pályák jobbsikerü, azaz eredményesebb betöltéséhez mint alap okvetlenül megkivántatik. Van egy iskolai intézmény, amelynek kezdettől fogva volt — és ma is a végcélja az, hogy a gazdasági, ipari és kereskedelmi pályára lépő ifjaknak a foglalkozásuk okszerű vezetéséhez szükséges értelmi képzettséget és gyakorlati ismereteket megadja. Ez az iskolai intézmény a polg. fiúiskola.

A polgári iskola tehát nem a tudományos pályákra törekvő ifjuságnak előiskolája, hanem a termelést, feldolgozást és kereskedést szolgáló életpályák középfoku iskolája.

Ha vannak azonban szülők, kik fiaikat tudományos pályára óhajtják képeztetni, azok is a polgári iskolába járathatják azokat, gondoskodniok kell azonban, hogy fiaik a latin,

illetve francia nyelvet a középiskolai tanterv kivánalmainak megfelelően magánuton elsajátíthassák, mert e tárgyak nem tartoznak a polgári iskola kötelező tárgyai közé. Ha erről gondoskodtak, fiaik a polgári iskola negyedik osztályának sikeres elvégzése és a köteles felvételi vizsgának eredményes letévése után felléphetnek a gimnázium, illetve a reáliskola V. osztályába.

A polgári iskola négy alsó osztálya a középiskolák négy alsóbb osztályával egyébként egyenlőrangú iskola lévén, átléphet a tanuló a felső kereskedelmi iskolába; a középipar-tanodába vagy felső építő ipariskolába; az el. isk. tanítóképző intézetbe; a mechanikai tanműhelybe; az országos mintarajz-iskolába; a cs. és kir. hadapród-iskolába; a magy. kir. honvéd főreáliskolába; a magy. kir. honvéd hadapród-iskolába; a cs. és kir. hadtengerészeti akadémiába; a magy. kir. tengerészeti akadémiába.

Ha valaki a polgári iskola hat osztályát végzi, (ami nálunk csak magánuton lehetséges) akkor átléphet az erdészeti intézetekbe: a cs. és kir. hadapród-iskola és hadtengerészeti akadémia III. évfolyamába: alkalmazhatja magát állami hivatalokra, vasúti gyakornokságra, a nem kincstárilag kezelt postai, távírdai kezelői szolgálatra, számtiszti hivatalokra, a miniszteriumoknál vámi, pénzügyőri, fogyasztási adói, pénz- és adó-őrségi, dohánybeváltási, gyártási és eladási, bélyegző és só-hivataloknál, a megyéknél segéd és kezelői állomásokra. Alkalmazható ipari és kereskedelmi, biztosítótársulatoknál, pénzintézeteknél. Ha a latin nyelvből vizsgázik gyógyszerész is lehet.

Reményilem, hogy e rövid tájékoztatást a szülők és tanulók szívesen fogadják, mert így a szülők iskolánkba járó fiaik jövőjének alakulását legalább részben intézhetik, a fiúk

pedig tájékoztatást nyertek mily életpályák között választhat-
nak anyagi és szellemi tehetségükhöz képest.

B) a rendes (nyilvános) tanulók részére:

Az 1908—1909 ik, vagyis a jövő isk. évben a beiratá-
sok szeptember hó 1-én kezdődnek, polg. iskolánk *igazgatói*
irodájában és tartanak szept. 4-ig bezárólag, naponként
délelőtti 8 — 11 óráig. Bármely osztályba lépőknél az esetle-
gesen szükséges felvételi vizsgálat a jelentkezés napján fog
megtartatni.

*A javító és tanterv különbözőzeti vizsgálatok augusz-
tus hó 31-én d. e. 8 órától kezdetten lesznek megtartva* és
a magánvizsgálatok szept. hó 5-én. Szept. 6-án az ünnepélyes
«Veni Sancte» 7-én az iskolai rendtartási és fegyelmi szabá-
lyoknak felolvasása kellő értelmezése s az új órarend leírása,
továbbá egyéb tudnivalóknak kihirdetése után megkezdjük a
rendes tanításokat.

A tanulók és a felvételi feltételek:

1. Az intézet tanulói lehetnek rendes és magántanulók.
2. A rendes tanulók és azon magántanulók *felvétele*,
kik *a tanév végén* óhajtanak magánvizsgát tenni, fentjelzett
napokon történik. *A felvételre kitűzött utolsó nap után ok-
tóber elejéig, csak igazolandó alapos oknál fogva veszi fel*
*a tanulókat az igazgató, azontul rendkívüli esetben fel-
folyamodás útján kieszközölt megy. kir. tanfelügyelői en-
gedélylyel vétetnek fel. A későbbi iratkozások tehát csak*
tanfelügyelői engedélylyel történhetnek, ha az illetők az
*időközben elhaladott tanulmányok ismeretét szóbeli vizs-
gán igazolják.*

3. A polg. isk. első osztályába szabályszerűen csak oly
tanuló iratkozhatik:

- a) aki, életének legalább 9 évét betöltötte;

b) kinek az elemi (nép) isk. negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismereteit az evégre elrendelt felvételi vizsgálat útján igazolja.

4. A polg. iskolába lépő tanuló, bármely nemzetiséghez tartozik, köteles a magyar nyelvet is tudni annyira, hogy a törvény által ezen iskolában elrendelt magyar nyelvi oktatásban fennakadás nélkül részt vehessen.

5. A polg. isk. bármely osztályába bevehető minden oly tanuló, aki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik és az azon osztályban megkivántató előkészültségéről vizsgálat útján bizonytságot tesz.

6. A középiskolából a polg. iskolába átlépni kívánó tanuló felvétetik:

a) elsőrendű bizonyítványa alapján:

b) másodrendű bizonyítványa alapján. ha az illető tanuló gimnáziumban latin vagy görög nyelvből, reáliskolában francia nyelvből kapott elégtelen osztályzatot, de a többi tantárgyakból legalább elégséges érdemjegye van.

Amennyiben azonban a középiskolák és a polg. iskola tantervei között lényeges eltérések vannak, melyek az átlépés alkalmából figyelmen kívül nem hagyhatók, azért a középiskolából polg. iskolába átlépő tanuló a polg. iskola megelőző osztályaiban előforduló azon tananyagból, melyet a középiskolában nem tanult és a polg. isk. későbbi osztályaiban nem fog pótoltatni, felvételi vizsgálatra köteleztetik. Ha a tanuló ezen felv. vizsgálatnak azonnal való letehetésére nincs elkészülve, akkor neki előkészülés céljából az évi osztályvizsgálat idejéig terjedő határidő engedélyezhető, osztályvizsgálatra azonban ily tanuló csak a felv. vizsgálat előzetes sikeres letétele után bocsáttatik. *E vizsgálat díja tárgyanként 4 korona.*

7. Oly tanuló, ki a középiskolában a 6) alatt b) pontban említett tárgyakat leszámítva, egy, vagy legfeljebb két tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, szintén felvehető a polg. isk. megfelelő magasabb osztályába, ha a 6) pont negyedik bekezdésében említett tantervi különbözetből teendő vizsgálaton kívül azon tantárgyakból, melyekből elégtelen osztályzata van, a polg. iskolában a felvételt megelőzőleg sikeres felv. vizsgát tesz. — Ezen esetben azonban a felvételi vizsgálatra bocsátáshoz a kir. Tanfelügyelő engedélye szükséges.

8. Oly tanuló, ki a középisk. valamely osztályát eredménytelenül ismételte s ennél fogva tanulmányait a középiskolában nem folytathatja, polg. iskolában az ismételt osztálynak megfelelő, sőt amennyiben osztályzat tekintetében a 6. alatti b) pontban támasztott feltételeknek megfelel, a következő felső osztályba is felvehető.

9. *A felvételnél megkívánatalik a növendékek szülőjének, gyámjának v. ezek helyettesének jelenléte.* Azon szülők v. gyámok, akik nem az intézet székhelyén laknak, kötelesek olyan alkalmas s helybentakó helyetttest bejelenteni akire a házi felügyeletet illető kötelezettségeiket átruházták s aki az intézet közléseit az ő nevükben elfogadja és foganatosítja. — Az e tekintetben beálló változást a szülők v. gyámok kötelesek az igazgatóval tudatni, mint viszont az igazgató is köteles az illető szülőket vagy gyámokat figyelmeztetni arra, ha változást vagy intézkedést lát szükségesnek.

10. A felvételt az igazgató teljesíti s *vidéki tanulók után beíráskor 20 K. tandíjat vesz egész évre.* A felvételle jelentkezőknek magukkal kell hozniok: *keresztlevelet, illetve születési bizonyítványt; továbbá oltási, illetve újraoltási s a megelőző évben végzett tanulmányokról hiteles isk. bizonyítványt. Tartozik még minden növendék az arra illetékes orvos által díjmentesen kiállított bélyegmentes bizonyítvánnyal igazolni, hogy szeméi trachomamentesek.*

A kik ezen okmányokat nem hozzák magukkal nem vehetők fel.

11. Azon tanulók, kik magukat testi fogyatkozás miatt a rajz, szépirás vagy testgyakorlás tanulása alól felmentetni kívánják, tisztí orvos által kialított orvosi bizonyítványt kötelesek bemutatni. Egy fél évig terjedő időre a felmentést az iskolaszék adja meg, fél évnél hosszabb időre, vagy véglegesen a tanulót csak a kir. tanfelügyelő mentheti fel.

12. *A felvett tanuló beiratkozása által aláveti magát az intézet rendszabályainak és a tantestület által évközben hozandó mindennemű rendszabályának úgy, hogy ezek alól őt a szülők s ezek helyettesei sem menthetik fel.*

13. Azon tanuló, ki legfeljebb három tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, a tantestület által a következő iskolai év elején javító vizsgálatra bocsátható. Aki három tárgynál többől bukott, annak ismételnie kell az osztályt, mint szintén annak is, aki a javító vizsgálaton bárcsak egy tárgyból is újra megbukott.

A pót- és javítóvizsgálatokat kérő folyamodványok augusztus hó 15-ik napjáig, magánvizsgálatok után pedig azonnal az igazgatóságához nyújtandók be. (Kérvénymintát lásd az értesítő végén 1. szám alatt.)

14. Az elégtelen érdemjegy kijavítására a tanuló csak azon esetben bir igénnyel, ha a javításra szóló engedélyt a fent megszabott időben kérelmezi és tanulói pályáját meg nem szakította. Oly tanuló, aki a folyamodvány beadására megszabott határidőt elmulasztja, vagy az iskolát odahagyta, előbbi időből származó elégtelen érdemjegyeinek kijavítására többé igénnyel nem bir, hanem vagy az egész osztályt tartozik ismételni, vagy az egész osztályról magánvizsgálatot köteles tenni.

15. Szegénységüket igazolni tudó helybeli tanulók a készlet erejéig tankönyvekkel és taneszközökkel fognak ellátfatni az iskolafentartó által.

Vidéki szülők gyermekeik elhelyezése ügyében okellenül és teljes bizalommal forduljanak a igazgató-sághoz.

C) *A magántanulók részére.*

1. *Vizsgálatok.* Magánvizsga évenként négy ízben van és pedig a tanév elején, Karácsony táján, Husvét táján és a tanév végén.

A magánvizsgálat írásbeli és szóbeli. Az írásbeli vizsgálat megelőzi a szóbeli vizsgálatot.

Tárgyai: a magyar nyelv, német nyelv, számtan, rajz és a szépírás. A testgyakorlat és az ének nem képezi magánvizsgálat tárgyát.

2. *Egyes tantárgyak alól való felmentés.* Felmentésnek a magánvizsgálatoknál csupán a szabadkézi és mértani rajznak gyakorlati részéből — leányoknál a női kézimunkából — van helye tisztí orvosi bizonyítvány alapján, testi hiba okából. A fölmentést a kir. Tanfelügyelő adhatja meg; a kérvény az igazgatónál nyujtandók be.

3. *Vizsgaengedélyek.* Az olyan fiú magántanulók, kik a *tanév elején* megfelelő életkor és az előző osztály elvégzését igazoló iskolai bizonyítvány alapján *beiratkoztak, ugyanazon tanév végén* akadálytalanul bocsáttatnak magánvizsgálatra.

Negyedik oszt. elemi iskolai bizonyítvánnyal a tanév elején csak a polgári iskola első osztályába lehet beiratkozni magántanulónak.

Más megyebeliek magántanulóul fel nem vehetők, sőt nem is vizsgázhatnak, ha megyéjükben polgári iskola van.

A vizsgálati engedélyért minden más esetben folyamodni kell.

Az olyan bács megyei illetőségű magántanulóknak, akik egy, vagy legfeljebb két osztályból kívánnak egyszerre magán-

vizsgát tenni, az engedély megadásáért Bács vármegye kir. Tanfelügyelőjéhez kell folyamodniok. (Kérvény-mintát lásd az értesítő végén 2. szám alatt.

A kérvényt minden esetben az igazgatóságához kell beadni.

A kérvényhez mellékelni kell a születési bizonyítványt, a folyamodó eddigi tanulmányait igazoló összes iskolai bizonyítványokat és az állandó lakhelyet igazoló községi bizonyítványt és ezenkívül azok, akik már nem állanak szülői gondozás alatt s akik tanulmányaikat megszakították, foglalkozásukat és erkölcsi magaviseletüket hiteles hatósági bizonyítvánnyal kötelesek igazolni.

Szegénységi bizonyítvány alapján a folyamodvány és mellékletei bélyegmentesek, különben a törvényes bélyegilleték alá esnek,

Tulkoruság a vizsgálatra bocsátó engedély megadásánál akadályul nem szolgál.

Iskolánkban V. VI. osztályos polg. isk. magántanulók is tehetnek magánvizsgálatot, ha a kellő előképzettség megvan.

Az elemi iskola 5. vagy 6. osztályát végzett növendékek engedélyt kérhetnek a polgári iskola II. illetőleg III. osztályára, ha elemi isk. bizonyítványukat mint nyilvános tanulók szereztek. *Magánúton szerzett ilyenmü bizonyítvány azonban a polg. iskolának csak I. osztályára jogosít magánvizsgálat kérésre* A megfelelő magasabb osztályra ugyancsak engedélyre jogosultak azok a középiskolai és felső kereskedelmi iskolai tanulók, akik a latin, görög, vagy a francia nyelvből kaptak elégtelen osztályzatot. Megjegyzem azonban, hogy az ilyen jelentkezőknek a magánvizsga előtt azon tananyagból, melyet a másfokú iskolákban nem tanultak, tantervkülönbözeti vizsgálatot *) kell tenniök s csak ennek sikeres kiállása után bocsáthatók magánvizsgára. A tantervkülönbözeti vizsgálatért tárgyanként 4 korona fizetendő.

* (lásd a következő fejezetet.)

4. **Vizsgálati díjak.** Egy osztályból teendő magánvizsgálatért 50 korona, osztály-összevonás esetén 80 korona vizsgálati díj fizetendő.

5. **Figyelmeztetés.** Azon magántanuló, aki a részére engedélyezett magánvizsgálaton nem jelenik meg, vagy arról vizsgálat közben visszalép, csak újabb engedély folytán és csak a következő szabályszerű határidőben bocsátható ismét magánvizsgálatra s a befizetett díjak visszafizetését, vagy ezeknek az újra engedélyezett vizsgálatnál való beszámolását nem igényelheti.

6. **Leányok magánvizsgálata.** A magánvizsgálati engedélyt kivételesen és különös méltánylást érdemlő esetekben nők is megkapják. Az engedélyért szintén Bácsvármegye kir. Tanfelügyelőjéhez kell folyamodniok. A kérvény az iskola igazgatójánál adandó be.

A fentebb előadottak a nő magántanulókra is kötelezők, de megjegyzem, hogy a *a nők a polgári leányiskola tanyagából tesznek magánvizsgálatot.* A tananyag felől biztos tájékoztatást szerezhetnek a polgári leányiskolák számára kiadott miniszteri tantervből, mely 40 fillérért a m. kir. tud. egyetemi nyomdában kapható. (Budapest, I., Vár. Iskolatér 3 sz.)

V.

Tantervkülönbözeti vizsgálatok anyaga.

A) *Elemi iskolai:*

1) V. osztályból polg. isk. II oszt.-ba:

1. S z á m t a n b ó l. Időszámítás. Közönséges és tizedes törtekkel alapműveletek.

2. M é r t a n b ó l. Idomok összeillősége, szimmetriája és hasonlósága. Területszámítás.

3. T e r m é s z e t r a j z b ó l. Növény- és ásványtan elemei.

2. VI. osztályból polg. isk III. oszt.-ba.

1. M a g y a r n y e l v b ó l. Összetett szerkezetű mondatok taglalása és szerkesztése. Mellé- és alárendelt mondatok viszonya. A szókötés (a határozók u n. igekiegészítők tana). Szóképzés.

2. S z á m t a n b ó l. Időszámítás. Műveletek közönséges és tizedes törtekkel. Számolási előnyök. Számítási műveletek korlátolt pontossággal.

3. M é r t a n b ó l. Idomok összeillősége, szimmetriája és hasonlósága. Területszámítás. A mértani testek hálózata. A testek térfogatának és felszínének meghatározása.

4. Az ábrázoló mértanból. Szerkesztő siktérbeli helyzetének meghatározása, egymáshoz való viszonya.

5. Növény- és ásványtan.

6. Állattan.

B) *Gimnáziumi:*

1) I. osztályból polg. isk. II. oszt.-ba.

1. Természetrajzból. A polg. isk. I. oszt. számára előírt anyag az ásványtanból.

2. Földrajzból. Ausztria.

2) II. osztályból polg. isk. III. oszt.-ba.

1. Természetrajzból. Ásványtan.

2. Ábrázoló mértanból. Vetülettan elemei: pont, vonal, siktérbeli helyzetének meghatározása, egymáshoz való viszonya.

3) III. osztályból polg. isk. IV. oszt.-ba.

1. Magyar nyelvből. A hangsúlyos vers.

2. Számtanból. Határidőszámolás. Elegyítési feladatok.

3. Természetrajzból. Az ásványtan, kőzettan és geologia alapvonalai.

4. Ábrázoló mértanból. Vetülettan elemei: pont, vonal siktérbeli helyzetének meghatározása, egymáshoz való viszonya. Mértani testek ábrázolása. Árnyék és perspektíva (látkép) szerkesztése.

4) IV. osztályból polg. isk. V. oszt.-ba.

1. Számtanból. Határidőszámítás. Elegyítési feladatok.

2. Természetrajzból. Ásvány-, kőzet és földtan.

3. Természettanból. A testek általános tulajdonságai. A testek mozgása. Az erő s azok súlyegylene. A munka. A gépek.

4. Ábrázoló mértanból: A polg. isk. II. III. és IV. osztályaira előirt teljes anyag

5) V. osztályból polg. isk. VI. oszt.-ba.

1. Számtanból Határidőszámolás, elegyítési feladatok. Logaríthmus. Regula falsi. Elsőfoku számtani és mértani sorok. Kamatos-kamat.

2. Természettanból A polgári iskola IV. és V. osztálya számára előirt tananyag.

3. Alkotmánytanból. A polg. isk. V. osztálya számára előirt teljes anyag.

4. Természetrajzból. Ásvány-, kőzet és földtan.

5. Ábrázoló mértanból. A polgári iskola II-V. osztályai számára előirt teljes anyag.

6. Könyvvitelből. Egyszerű könyvvitel.

C) *Reáliskolai:*

1) I osztályból a polg. isk. II. oszt.-ba.

1. Természetrajzból. Ásványtan.

2. Földrajzból. Ausztria.

2) II. osztályból polg. isk. III. oszt.-ba.

1. Természetrajzból. Ásványtan.

2. Ábrázoló mértanból. A polgári isk. II. osztálynak anyaga.

3) III. osztályból a polg. isk. IV. oszt.-ba.

1. Magyar nyelvből. Hangsúlyos vers.

2. Számtanból. Határidőszámolás. Elegyítési feladatok.

3. Természetrajzból. Ásvány-, föld- és kőzettan.

4. Ábrázoló mértanból. A polg. isk. II. és III. oszt. számára előirt anyag.

4) IV. osztályból a polg. isk. V. oszt.-ba:

I.
1. Történelemből. A polgári iskola IV. osztályának történelmi anyaga

el-
r-
2. Számтанból. Határidőszámolás. Elegyítési feladatok.

V.
3. Természetrajzból. Ásvány-, kőzet- és földtan.

ra
4. Ábrázoló mértanból. A polg. isk. II. III. és IV. osztályai számára előirt anyag.

n.
V.
5) V. osztályból polg. isk. VI. oszt.-ba.

1. Számtanból. Határidőszámolás. Elegyítési feladatok. Logarithmus. Elsőfokú számtani és mértani sorok. Kamatos-kamat.

2. Könyvvitelből, Egyszerű könyvvitel.

3. Alkotmánytanból. A polg. isk. V. osztály tananyaga.

4. Történelemből. A polg. isk. V. oszt. tananyaga.

5. Természetrajzból. Kőzet- és földtan.

6. Ábrázoló mértanból. A polg. isk. II-V. osztályainak anyaga.

VI.

Érdemjegyek és egyéb rövidítések magyarázata.

A) Érdemjegyek:

1) *Erköletesi magaviseletben:*

- 1, annyi mint dicséretes,
- 2, „ „ jó,
- 3, „ „ túrhető,
- 4, „ „ szabálytalan,
5. „ „ rossz;

2) *szorgalomban:*

- 1, annyi mint kitartó,
- 2, „ „ kellő,
- 3, „ „ változó,
- 4, „ „ hanyatló,
5. „ „ csekély;

3) *tanulásbeli előhaladásban:*

- 1, annyi mint kitünő,
- 2, „ „ jeles,

3. annyi mint jó,
 4. „ „ elégséges,
 5. „ „ elégtelen

4) *dolgozatok küllalakja:*

- 1, annyi mint csinos,
 2. „ „ tiszta,
 3, „ „ rendes,
 4, „ ; tűrhető,
 5, „ „ rendetlen.

B) *Egyéb rövidítések:*

- róm. kath. annyi mint római katolikus;
 gör. kath. „ „ görög katolikus;
 gör. kel. „ „ görög keleti;
 ev. ref. „ „ evangélikus református;
 ág. ev. „ „ ágostai evangélikus;
 izr. „ „ izraelita;
 f. m. „ „ felmentetett;
 f. o. l. „ „ felsőbb osztályba léphet;
 o. i. u. „ „ osztály imétlésre utasítatik;
 j. v. b. „ „ javító vizsgálatra bocsáttatik.

Sorszám	A tanuló neve és lakhelye	ELŐ-				
		magaviseletből	szorgalomból	hittanból	magyarból	számтанból
	Bóbán Miklós, r. k.	1	2	1	3	2
	Dukai Vinceze, r. k.	3	4	5	4	3
	Fejes Fábrián, r. k.	2	3	2	4	3
	Gauder Bálint, r. k.	2	5	3	5	4
5	Gauder Gábor, r. k.		k	i	m	a
	Háhn Dezső, izr.	4	5	4	4	4
	Halter Mátyás, r. k.		k	i	m	a
	Harmat Dénes, r. k.	2	5	3	4	2
	Harmath Péter, r. k.	4	3	3	4	3
10	Hárjung Pál, r. k.	1	5	5	5	5
	Jenei József, r. k.	2	4	2	4	2
	Kóhn Imre, izr.	2	3	2	2	1
	Kókai János, r. k.	2	5	3	4	3
	Lenárd Akos, r. k.	2	5	1	4	5
15	Leopold Lukács, r. k.	2	5	2	4	5
	Nagy József, r. k.	2	3	2	3	3
	Nagy Lajos, r. k.	2	3	2	4	3
	Reisinger Lipót, izr.		k	i	m	a
	Rosenberg Jenő, izr.	2	1	1	1	1
20	Róth Antal, r. k.	1	3	4	4	2
	Rózsa Menyhért, r. k.	2	2	1	2	2
	Rövid Sándor, r. k.	1	2	1	2	1
	Sándor József, r. k.	2	2	2	3	2
	Sándorov Sándor, g. kel.	3	5	3	4	5
25	Schlesinger Vilmos, izr.	4	5	4	5	5
	Schöbel György, r. k.	3	5	2	4	3
	Sik Imre, r. k.	2	4	1	4	4
	Szekulity Vazul, g. kel.	2	5	3	4	5
	Szilágyi László, r. k.	3	5	2	4	5
30	Terhes István, r. k.	2	3	1	4	3
	Tényi József, r. k.	3	3	1	4	4
	Törteli Ferencz, r. k.	2	3	1	4	2
	Tufner József, r. k.	2	2	1	3	1
	Tukats Miklós, r. k.	2	3	1	3	2
35	Virág Péter, r. k.		k	i	m	a
	Zsinka Lajos, r. k.	2	3	2	3	2
	Sóti Ferencz, r. k.	1	1	1	1	1

lók előhaladása.
osztály.

MENE TEL										Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
mértanból	term.-rajzból	fődrájzból	szabadk.-rajzból	mértani rajzból	szépirásból	énekből	testgyakorlatból	írásbeli dolgozatok kiállításából	igazolt	nem igazolt		
1	1	1	4	3	2	4	3	2	14	—	f. o. l.	
4	4	3	4	4	3	4	3	3	1	3	j. v. b.	
3	4	4	1	2	4	4	4	3	8	—	f. o. l.	
5	3	4	5	5	4	4	4	4	2	—	o. i. u.	
r	a	d	t	á	p	r.	30	án				
5	3	5	4	5	4	4	4	2	33	9	j. v. b.	
r	a	d	t	á	p	r.	3	án				
4	4	5	2	1	4	4	3	2	9	—	j. v. b.	
3	4	3	4	4	4	4	3	4	10	4	f. o. l.	
5	5	5	3	4	4	5	4	4	6	—	o. i. u.	
3	3	4	4	4	4	3	3	4	—	—	f. o. l.	
4	3	3	4	4	4	3	3	3	40	—	f. o. l.	
5	3	4	4	4	4	4	2	3	11	—	j. v. b.	
5	1	4	1	1	2	4	2	3	2	—	j. v. b.	
5	4	5	3	3	3	4	3	4	—	—	j. v. b.	
4	3	3	3	3	3	3	2	3	—	—	f. o. l.	
3	3	3	4	3	4	3	3	4	8	—	f. o. l.	
r	a	d	t	j	u	n.	4	én				
1	1	1	4	4	1	3	3	1	31	—	f. o. l.	
4	3	2	1	2	4	4	3	3	2	—	f. o. l.	
3	2	2	3	3	1	3	2	1	5	1	f. o. l.	
3	2	1	2	2	3	3	2	2	9	—	f. o. l.	
2	2	2	3	4	4	3	3	2	13	—	f. o. l.	
4	5	3	4	4	4	4	3	4	56	1	j. v. b.	
5	5	5	4	4	3	2	2	4	27	1	o. i. u.	
4	4	3	4	4	4	4	3	4	9	—	j. v. b.	
4	2	4	5	4	4	4	3	4	11	—	j. v. b.	
5	4	5	3	4	2	4	3	4	53	—	j. v. b.	
4	5	4	2	3	3	2	3	4	8	—	j. v. b.	
4	3	4	3	4	4	4	3	4	3	—	f. o. l.	
3	2	4	1	1	3	2	2	2	11	5	f. o. l.	
4	2	3	2	3	3	3	3	3	19	—	f. o. l.	
3	3	3	1	2	1	1	3	3	2	—	f. o. l.	
3	3	3	3	3	2	1	2	3	9	—	f. o. l.	
r	a	d	t	á	p	r.	11	én	11	—		
3	3	3	3	3	3	4	3	3	20	—	f. o. l.	
2	1	1	3	4	1	3	2	1	7	—	f. o. l.	

Sorszám	A tanuló neve és vallása	E L Ő				
		magaviseletből	szorgalmából	hittanból	magyarból	számtanból
5	Almási Lukács, r. k.	1	3	1	3	3
	Bózsó Mihály, r. k.		k	i	m	a
	Bungin Milos, g. kel.	3	5	3	5	4
	Cservenitz Aladár, r. k.	3	5	2	4	4
	Engel Andor, izr.	2	3	3	4	3
	Herczog Mihály, r. k.		k	i	m	a
	Ifkovits József, r. k.	3	4	4	4	4
	Kara Frigyes, r. k.	2	3	1	3	3
	Karapandzsity Grujó, g. kel.	1	5	3	4	5
	Kelemen András, r. k.		k	i	m	a
10	Kis Lukács, r. k.	1	3	1	4	3
	Koncz Miklós, r. k.	1	3	1	2	2
	Labancz László, r. k.	2	5	5	5	5
	Major József, r. k.	1	1	1	1	1
	Majoros János, r. k.	2	4	5	4	3
	Palásti István, r. k.	2	3	1	4	2
	Reisz Jakab, r. k.	2	2	1	2	2
	Reiszner Gyula, r. k.	2	3	4	4	2
	Sugár Ernő, izr.	4	5	4	5	5
	Szatmári László, r. k.	3	4	1	4	4
20	Vinczer Gyula, r. k.	2	5	2	5	4
	Zieszler Mihály, r. k.	2	4	3	4	3
	Zzoldos Gellért, r. k.	1	2	1	2	3

osztály.

MENETEL

mértanból	term -rajzból	földrajzból	szabadk. rajzból	mértani rajzból	szépirásból	énekből	testgyakorlatból	írásból dolgozat külfakja	Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
									igazolt	nem igazolt	
2	3	4	4	3	4	4	3	4	—	—	f. o. l.
3	4	5	5	4	4	4	2	4	50	—	j. v. b.
5	5	5	5	5	3	3	4	3	14	—	o. i. u.
3	2	3	4	3	3	2	3	3	3	—	f. o. l.
r	a	d	t	á	p	r.	11	én			
4	3	4	4	4	4	3	3	3	28	—	f. o. l.
4	3	3	2	3	3	2	3	3	—	—	f. o. l.
4	3	4	4	5	3	4	3	3	66	—	j. v. b.
r	a	d	t	s	e	p	t.	28			
3	1	3	4	3	2	4	3	3	—	—	f. o. l.
3	3	2	3	3	4	3	3	2	6	—	f. o. l.
4	4	4	5	5	4	4	4	4	10	—	o. i. u.
1	1	2	2	1	1	3	2	1	3	—	f. o. l.
3	2	4	4	3	4	4	3	3	9	—	j. v. b.
3	3	3	2	1	3	2	2	3	22	—	f. o. l.
1	1	1	2	1	1	1	2	2	—	—	f. o. l.
3	1	2	4	4	4	3	2	3	—	—	
4	5	5	4	4	4	4	4	3	52	—	
4	3	4	4	4	4	4	2	4	2	25	o. i. u. a vizsgán nem jelent meg
4	4	4	4	4	5	3	4	3	3	—	f. o. l.
4	4	4	3	4	3	3	3	3	2	—	j. v. b.
4	4	4	1	1	2	4	3	3	2	—	f. o. l.
2	2	1	1	1	2	4	3	2	—	—	f. o. l.

Sorszám	A tanuló neve és vallása	E L Ö-				
		maga viseletből	szorgalomból	hittanból	magyarból	németből
	Ádám Zoltán, izr.	2	3	2	4	3
	Ágoston Antal, r. k.	2	3	1	2	2
	Beszédes Pál, r. k.	2	1	1	1	1
	Borsos János, r. k.	2	3	3	4	4
5	Bruck F. Ferencz, izr.	3	4	3	4	4
	Fehér István, r. k.	2	3	3	4	3
	Franz József, r. k.	3	3	1	4	3
	Hauser Vilmos, r. k.	1	2	1	4	1
	Hesser László, izr.	1	2	1	3	1
10	Hlavinka György, r. k.	1	2	1	4	2
	Katkies István, r. k.	2	3	2	4	4
	Létity Mihály, g. k.	3	4	2	4	4
	Palotás Imre, r. k.	3	5	3	4	4
	Pósa Ferencz, r. k.	2	3	3	4	4
15	Prekájzszi Péter g. kel.	2	4	2	4	4
	Sarnyai Imre, r. k.	2	5	4	5	5
	Teleki József, r. k.	3	4	1	4	4
	Törteli János, r. k.	3	4	4	4	4
	Varga János, r. k.	3	5	1	5	3
20	Vinezer Nándor, r. k.	2	5	4	5	5

osztály.

M E N E T E L E

számтанból	mérőtanból	term -rajzból	földrajzból	történelemből	szabadk. rajzból	mérőtan rajzból	szépirásból	énekből	testgyakorlatból	írásbeli dolgozat külfelől	Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
											igazolt	nem igazolt	
4	4	1	2	3	4	4	4	2	3	3	40	—	f o l.
4	3	1	1	1	4	4	4	4	2	2	3	—	f o l.
1	2	1	1	1	1	1	1	3	1	1	4	—	f o l.
4	4	3	4	4	2	3	3	4	3	3	2	—	f o l.
3	4	2	3	4	4	4	4	3	3	3	145	—	f o l.
4	4	2	2	1	4	4	2	4	3	3	5	—	f o l.
2	4	1	2	2	4	4	3	4	2	4	3	—	f o l.
2	2	1	2	2	3	1	3	3	2	2	33	—	f o l.
3	4	1	2	2	2	1	3	2	2	2	83	—	f o l.
2	2	2	2	1	2	1	2	4	2	2	30	—	f o l.
3	4	3	3	4	4	4	3	3	3	3	22	4	f o l.
3	4	3	5	4	3	3	3	3	3	4	69	8	f. j. v. b.
5	4	4	3	4	4	3	3	4	3	4	28	4	j. v. b.
4	4	4	2	3	4	4	3	4	2	4	—	—	f. o. l.
4	4	4	4	4	1	2	1	1	2	4	52	—	f. o. l.
5	5	5	4	4	3	4	2	2	3	4	26	—	o. i. u.
3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	4	15	—	f o l.
4	4	2	4	3	3	2	2	2	2	4	25	—	f o l.
5	4	2	3	3	4	4	4	4	3	3	8	—	j. v. b.
5	4	4	4	5	2	3	3	3	4	4	8	—	o. i. u.

Sor.	A tanuló neve és vallása	E L Ö-				
		magaviseletből	szorgalomból	hittanból	magyarból	németből
	Berecz Sándor, r. k.	1	1	1	2	2
	Bieskei Mátyás, r. k.	2	2	1	3	3
	Csiszár Miklós, r. k.	2	2	1	2	2
	Ehrlich József, r. k.	2	3	3	4	4
5	Fehér Lajos, r. k.	3	3	1	4	3
	Gyurkovits Ödön ág. ev.	3	4	2	4	3
	Harmat Mihály, r. k.	2	3	3	4	3
	Hoós László, r. k.	2	3	1	3	4
	Kara János, r. k.	2	3	1	4	2
10	Karsay Kálmán, r. k.	2	5	1	4	4
	Konez András, r. k.	2	5	3	4	4
	Kréutle Ferencz, r. k.	3	3	2	4	4
	Langó István, r. k.	1	2	1	2	2
	Nagy Mihály, r. k.	1	3	1	4	4
15	Pánczél Ferencz, r. k.	1	2	1	1	1
	Pulai Pál, r. k.	2	4	3	4	4
	Weisz Lajos, izr.	1	3	2	3	4

osztály.

MENETELE

szám- tanból	mér- tanból	természettanból	földrajzból	történelemből	szabadk.-rajzból	mértani rajzból	ének- ből	testgyakorlatból	írábeli dolgozatok kulajából	Mulasztott óráinak számából		Meg- jegyzések
										igazolt	nem igazolt	
1	1	1	1	1	1	1	4	2	1	2	—	f. o. l.
4	3	3	2	1	3	1	4	3	3	1	—	f. o. l.
1	1	2	2	2	2	1	2	3	2	4	—	f. o. l.
4	4	4	4	4	3	4	4	3	3	2	—	f. o. l.
3	3	3	3	3	3	2	4	3	3	13	—	f. o. l.
3	4	3	4	5	4	4	2	3	2	10	—	f. o. l.
3	3	4	4	4	3	2	3	3	3	22	—	j. v. b.
3	4	3	4	3	3	2	2	3	1	2	—	f. o. l.
3	3	2	3	4	2	2	3	2	3	—	—	f. o. l.
5	3	3	4	5	1	4	2	4	3	5	—	j. v. b.
2	3	3	5	4	3	3	3	2	3	3	—	j. v. b.
2	4	4	4	4	3	4	4	1	2	15	—	f. o. l.
2	1	3	2	3	2	2	4	3	3	4	—	f. o. l.
4	4	4	3	3	4	3	4	3	3	—	—	f. o. l.
1	2	3	1	2	1	2	3	3	1	3	—	f. o. l.
4	4	3	4	4	4	4	3	3	3	8	—	f. o. l.
3	3	3	3	3	4	4	3	3	1	41	—	f. o. l.

VIII. Magántanulók

A M A G Á N-

sorsz.	neve és vallása	születési helye és ideje
1	Wesz Dezső, izr.	Törökbecse, 1894. jan 24.
2	Kozma István, r. kath.	Zenta Felsőhegy, 1895. máj 23.
3	Viszmegh Ferenc, r, kath.	Zenta, 1896. nov. 15.
4	Csillag István, r. kath.	Törökbecse, 1895. máj. 31.
5	Viszmegh Dezső, r. kath	Zenta Felsőhegy, 1893. febr. 8.
6	Csonka László, r. kath.	B.-Martonos. 1897. decz 21.
7	Sztankovits János, r. kath.	Araes (Tor.) 1896. jan. 18.
8	Lisity Milos. g. kel.	B.-Martonos, 1895. ?
9	Ákszin Milorád, g. kel.	Ada, 1892. máj. 4.
10	Bus Lukács, r. kath.	Magyarkanizsa, 1878. aug 27.
11	Nagy Miklós, ev. ref.	Hajdanánás, 1881. márcz 22.
12	Szmilyánszki János, g. kel.	Ada, 1893. jun 2.
13	Vámos Antal, r. kath.	Zenta, 1893. ápr 18.
14	Vállai Károly, r. kath.	Ada, 1894. márc 6.
15	Zsiday István, ev. ref	Törökkanizsa, 1891. jan. 25.
16	Fenesi Mihály, ev. ref.	Gyanta, 1878. jan. 8.

e l ő h a l a d á s a.

T A N U L Ó		Melyik osztály tárgyaiból tett magánvizsgát?	A vizsgálat eredménye
vizsg eng.-nek száma	vizsgázott		
év elején iratkozott	1908. jun. 19.	a IV. oszt. tárgyaiból	jó
" "	" "	a II. oszt. tárgyaiból	elégséges
" "	" "	az I. oszt. tárgyaiból	jó
" "	" "	a III. oszt. tárgyaiból	elégséges
" "	" "	a II. oszt. tárgyaiból	elégtelen
" "	vizsgára nem	jelentkezett	
" "	1908 jun. 19.	az II. oszt. tárgyaiból	jó
" "	vizsgára nem	jelentkezett	
" "	1908. jun 20.	az V. oszt. tárgyaiból	jó
5274 907	1907. dec. 23.	a III. oszt. tárgyaiból	elégséges
5275 907	" "	az I. és II. oszt. tárgyaiból	jó
5275 907	" "	a III. oszt. tárgyaiból	jó
5275 907	" "	a III. oszt. tárgyaiból	jó
5275 907	" "	a IV. oszt. tárgyaiból	jó
5275 907	" "	a VI. oszt. tárgyaiból	jó
5663 907	" "	a I. és II. oszt. tárgyaiból	jó

A M A G Á N-

sorsz.	neve és vallása	születési helye és ideje
17	Lehóczki József, r. kath.	Ada, 1894. febr. 25.
18	Szügyi Ignác, r. kath.	Ada, 1888. szept. 12.
19	Szügyi Ignác, r. kath.	Ada, 1888. szept. 12.
20	Szedmakov Brankó, g. kel.	Ada, 1895. febr. 14. 26.
21	Lehóczki József, r. kath.	Ada, 1894. febr. 25.
22	Fenesi Mihály, ev. ref.	Gyanta, 1878. jan. 8.
23	Vigh Ambrus, r. kath.	Kápolna, 1892. márc. 25.
24	Nagy Miklós, ev. ref.	Hajdanánás, 1881. márc. 12.
25	Sós Miklós, g. kath.	Tiszaeszlár, 1877. ápr. 5
26	Bus Lukács, r. kath.	Magyarkanizsa, 1878. ápr. 27
27	Kolonics István, r. kath.	Moholy, 1885. jul. 30.
28	Tóth Sz. Péter, r. kath.	Zenta, 1878. jan. 13.
29	Bodor István, r. kath.	Zenta, 1882. aug. 19.
30	Simon Áron, izr.	Nagymuzsaly, 1888. máj, 26.
31	Szirovicza Ádám, r. kath.	Szőreg, 1876. dec. 22.
32	Weisz János, r. kath.	Katalintalva, 1892. jul. 25,

T A N U L Ó		Melyik osztály tárgyaiból tett magánvizsgát ?	A vizsgálat eredménye
vizs eng-nek száma	vizsgázott		
5663 907.	1907. dec. 23.	az I. és II. oszt. tárgyaiból	elégséges
5663 907.	" "	az I. és II. oszt. tárgyaiból	elégséges
1392 908.	1908. ápr. 15.	a III. oszt. tárgyaiból	jó
1393 908.	" "	az I. és II. oszt. tárgyaiból	jó
1394 908.	" "	a III. oszt. tárgyaiból	elégséges
1395 908.	" "	a III. és IV. oszt. tárgyaiból	elégtelen
1396 908.	" "	a IV. oszt. tárgyaiból	jó
1397 908.	" "	a III. oszt. tárgyaiból	elégséges
1398 908.	" "	a III. oszt. tárgyaiból	elégséges
1400 908.	" "	a IV. oszt. tárgyaiból	elégséges
1401 908.	" "	a III. és IV. oszt. tárgyaiból	elégséges
1402 908.	" "	az I. és II. oszt. tárgyaiból	jó
1403 908.	" "	az I. oszt. tárgyaiból	kitűnő
1404 908.	" "	a IV. oszt. tárgyaiból	jó
2221 908.	1908. jun. 20.	az I. és II. oszt. tárgyaiból	jó
2226 908.	" "	a III. oszt. tárgyaiból	elégtelen

sorsz.	neve vallása	születési helye
33	Kánitz Béla, izr.	Törökbecse, 1895. márc 9.
34	Tretyakov István, g. k.	Aracs, 1893. dec. 20.
35	Bodor István, r. kath.	Zenta, 1882. aug. 19.
36	Vámos Antal, r. kath.	Zenta, 1893 apr 18.
37	Léhóczki György,	Ada, 1893. ápr. 16.
38	Vámos János, r. k.	Zenta, 1894. szept. 28
39	Kovalesik Alajos, r. k	Ada, 1895. ápr. 14.
40	Léhóczki Lajos, r. k.	Ada. 1895. jun 30.
41	Spitzer Béla, izr.	Ada, 1897. jan. 12.
42	Szedmakov Márkó, g. kel.	Ada, 1897. aug 16 28
43	Berki Mihály, r k.	Ada, 1893 aug. 31.
44	Szmilyánszki János, g k.	Ada, 1893. jun. 2
45	Aladi István, r. k.	Törökbecse, 1894. máj. 18
46	Tóth Sz. Péter, r. k.	Zenta, 1878. jan. 13
47	Cziklai János, izr.	Csóka, 1904 okt 21

TANULÓ

vizsg eng.-nek száma		vizsgázott	Melyik osztály tárgyaiból tett magánvizsgát?	A vizsgálat eredménye
2214 908.	1908 jun. 19.		a IV. oszt. tárgyaiból	elégseges
2223 908.	" "		a III. oszt. tárgyaiból	elégseges
2213 908.	" "		a II. oszt. tárgyaiból	jeles
2225 908.	1908 jun. 20		a IV. oszt. tárgyaiból	jó
2216 908.	" "		a IV. oszt. tárgyaiból	elégtelen
2224 908.	" "		a III. oszt. tárgyaiból	jó
2215 908.	" "		a III. oszt. tárgyaiból	elégseges
2217 908.	" "		a III. oszt. tárgyaiból	jeles
2218 908.	" "		az I. oszt. tárgyaiból	jó
2219 908.	" "		az I. oszt. tárgyaiból	jó
2212 908.	" "		a IV. oszt. tárgyaiból	elégseges
2220 908.	" "		a IV. oszt. tárgyaiból	elégseges
2211 908.	1908. jun. 19.		a II. és III. oszt. tárgyaiból	elégtelen
2222 908.	" "		a III. oszt. tárgyaiból	elégseges
2292 908.	1908. jun 20		az I. oszt. tárgyaiból	jó

IX. Statisztikai

A) Nyilvános

1) A nyilvános tanulók száma az iskolai év végén a tankötelesek és a nem tankötelesek megkülönböztetésével, továbbá a szülők társadalmi állása szerint részletezve.

Annak megállapításánál, hogy a tanulók közül az iskolai év végén hányan voltak tankötelesek s hányan nem tankötelesek (15 évnél idősebbek) a tanulóknak az iskolai év elején (szeptember 1-jén) betöltött korát irányadó.

Sorsz.	Mindennapi tankötelesek, ismétlő tankötelesek és nem tankötelesek; a szülők (egyéb gondviselők) társadalmi állása		I	II	III	IV	Összesen				
			osztály								
1	Az iskola nyilvános tanulóinak száma az év végén		33	20	20	17	90				
2	A nyilvános tanulók közül az iskolai év végén:	mindennapi tanköteles (12 évnél fiatalabb)	25	12	4	—	41				
3		ismétlő tanköteles (12—14 éves)	7	7	15	6	35				
4		nem tanköteles (15 évnél idősebb)	1	1	1	11	14				
5		Az iskolai év végén iskolába járt azon tanulók száma, akiknek szülője vagy egyéb gondviselője foglalkozásra, illetőleg társadalmi állásra nézve:	a) őstermelő és pe dig:	nagybirtokos, nagybérelő				—	—		
6	középbirtokos, középbérelő				—	—					
7	kisbirtokos, kisbérelő				12	3	2	5	22		
8	kertész, halász, állattenyésztő				—	—	—	—	—		
9	gazdasági tisztviselő				1	—	—	—	1		
10	egyéb segédszemély (földm. napsz. gazd. cselég)				4	1	2	1	8		
11	b) iparos vagy bányász és pedig		nagyiparos, bánya nagyvállalkozó				—	—	—	—	—
22			kisiparos, bánya kisvállalkozó				7	7	7	1	22
13			ipari vagy bányászati tisztviselő				—	—	—	—	—
14			egyéb segédszemély (előmunkás, munkás, stb.)				—	1	—	2	3

kimutatás.
tanulókról

Sorszám	Mindennapi tankötelesek, ismétlő tankötelesek és nem tankötelesek; a szülők (egyéb gondviselők) társadalmi állása	I. II. III. IV.				összesen	
		osztály					
15	Az iskolai év végén iskolába járt azon tanulóknak száma, akiknek szülője vagy egyéb gondviselője foglalkozásra, illetőleg társadalmi állásra nézve: c) kereskedő, vállalkozó (hiteltügyletekkel és közlekedéssel foglalkozó):	nagykereskedő, nagyvállk.	—	—	—	—	
16		kiskereskedő, kisvállalkozó	3	4	5	5	17
17		kereskedelmi vagy közlekedési tisztviselő	—	—	—	—	—
18		egyéb segédszemély (altiszt, segéd, szolga, stb.)	—	—	1	1	2
19	d) közszolgálatbeli és másféle értelmességi állásra nézve:	köztisztviselő (állami, törv. hatósági, községi)	2	3	1	2	8
20		másféle értelmességi (orvos ügyvéd, gyógyszerész, díjnok)	1	—	—	—	1
21		értelmességi altiszt v. szolga	—	1	1	—	2
22		katona (honvéd, csendőr)-altiszt	—	—	—	—	—
23		katona (honvéd, csendőr)-altiszt	—	—	—	—	—
24	e) különböző agbéli v. közelebről meg nem nevezett napsz. mos	—	—	—	—	—	
25	f.) magánzó nyugdíjas vagy jövedelméből élő (tőkés, járadékos, háztulajd.)	1	—	—	—	1	
26	g) egyéb, v. ismeretl. foglalkozású	2	—	1	—	3	

2.) A nyilv. tan. száma az isk. év végén a szülők lakóhelye szerint. Míg a tanuló szülőjének v. azok törvényes helyettesének a lakóhelye veendő fel.

A tanulók szüleinek vagy egyéb gondviselőjének lakóhelye (község, vármegye.)	Tanköteles korban levők	Nem tanköteles korban levők
Az isk. székhelyét képező város.	63	9
Zombor (Bács megye)	1	—
Zenta („ „)	1	1
Péterréve („ „)	1	—
B.-Martonos („ „)	—	2
Kerény (Torontál megye)	6	1
Beodra („ „)	1	—
Tör.kanisza, („ „)	2	1
Oroszlámos („ „)	1	—

3. A nyilvános tanulók megoszlása vallás és anyanyelv szerint az iskolai év végén osztályonként.

Sorszám	A tanulók vallása és anyanyelve	I.	II.	III.	VI.	Összesen
		osztály				
Vallás:						
1	Római katolikus	27	16	15	15	73
2	Görög katolikus	—	—	—	—	—
3	Református	—	—	—	—	—
4	Ágostai hitv. evangélikus	—	—	—	1	1
5	Görög keleti	2	2	2	—	6
6	Unitárius	—	—	—	—	—
7	Izraelita	4	2	3	1	10
8	Baptista	—	—	—	—	—
Összesen :		33	20	20	17	90
Anyanyelv:						
1	Magyar	27	16	18	16	77
2	Német	4	2	—	1	7
3	Tót	—	—	—	—	—
4	Oláh	—	—	—	—	—
5	Ruthén (kisorosz)	—	—	—	—	—
6	Horvát	—	—	—	—	—
7	Szerb	2	2	2	—	6
8	Vend (szlovén)	—	—	—	—	—
9	Bunjevác (sokác, illir)	—	—	—	—	—
10	Cigány	—	—	—	—	—
11	Olasz	—	—	—	—	—
12	Bolgár (krassován)	—	—	—	—	—
Összesen :		33	20	20	17	90

- 4) A nem magyar anyanyelvű, de magyarul beszélni tudó nyilvános tanulók száma az iskolai év végén osztályonként.

A tanulók anyanyelve	I.	II.	III.	IV.	Összesen
	osztály				
Német	4	2	—	1	7
Tóth	—	—	—	—	—
Oláh	—	—	—	—	—
Ruthén (kisorosz)	—	—	—	—	—
Horvát	—	—	—	—	—
Szerb	2	2	2	—	6
Vend (szlovén)	—	—	—	—	—
Bunyevác (sokác, illír)	—	—	—	—	—
Cigány	—	—	—	—	—
Olasz	—	—	—	—	—
Bolgár (krassován)	—	—	—	—	—
Összesen	6	4	2	1	13

- 5) A nyilvános tanulók száma az iskolai év végén a tanulás eredménye szerint osztályonként.

A tanulók osztályzata a tanulás eredménye szerint	I.	II.	III.	IV.	Összesen
	osztály				
Általános kitűnő osztályzatot nyertek	—	1	1	1	3
Általános jeles osztályzatot nyertek	9	3	3	4	19
Általános jó osztályzatot nyertek	9	8	11	7	35
Általános elégséges osztályzatot nyertek	2	—	—	2	4
Egy tantárgyból elégtelen osztályzatot nyertek	4	2	2	2	10
Két tantárgyból elégtelen osztályz.	3	1	1	1	6
Három tantárgyból elégt. osztályz.	3	2	—	—	5
Hárommal több tantárgyból elégtelen osztályzatot nyertek	3	2	2	—	7
Vizsgán nem jelent meg	—	1	—	—	1
Összesen	33	20	20	17	90

6) Az iskolába beírt nyilvános tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán, iskolai mulasztások, stb.

Sorszám	A nyilvános tanulók számának alakulása, iskolai mulasztások stb.		I.	II.	III.	IV.	Összesen	
			o s z t á l y					
1	Nyilvános tanulóknak beíratkozott	az iskolaév elején	36	23	20	17	96	
2		az iskolaév közben	1	—	—	—	1	
3		Összesen	37	23	20	17	97	
4	A beíratkozott nyilvános tanuló összes számából a 3) rovatban kimutatott számból) Az iskolai év folyamán	Más iskolába ment át vagy magántanuló lett	—	—	—	—	—	
5		Kimaradt az iskolából és nem tanult tovább	4	3	—	—	7	
6		meghalt	—	—	—	—	—	
7		az iskolai év végéig ebbe az iskolába járt	33	20	20	17	90	
8		egész tandíjmentességben részesült	—	—	—	—	—	
9		fél	—	—	—	—	—	
10		osztályt ismételt	3	1	1	—	5	
11		Ha a mulasztások felmérésében a felmérés órákban a felmérés jegyzetnek mennyi az igazoltan igazolatlanul igazoltan igazolatlanul	igazoltan	—	—	—	—	—
12			igazolatlanul	—	—	—	—	—
13			igazoltan	439	304	601	135	1479
14	igazolatlanul		24	25	16	—	65	
15	Hány igazolatlan órás mulasztás esetében?	adatott felmentés	—	—	—	—	—	
16		alkalmaztatott intés vagy dorgálás	24	25	16	—	65	
17		szabatott ki bírság	—	—	—	—	—	

7.) Azon nyilvános tanulók száma, akik az iskolai év folyamán 12-ik évüket betöltötték.

száma	A 12 évüket az iskolai év folyamán betöltött tanulók					
	k ö z ü l					
	I.	II.	III.	magyar anyanyelvű volt	nem magyar anyanyelvű volt	
	osztályba járok			vű volt	de magyarul beszélt	és magyarul beszélni nem tanult meg
30	15	11	4	25	5	—

B.) Az iskolai év folyamán vizsgát tett magántanulókról.

1.) A vizsgát tett magántanulók száma, nem, kor és osztályok szerint.*

A VIZSGÁT TETT MAGÁNTANULÓK										
összes száma	K Ö Z Ü L									
	12 évesnél fiatalabb	12-15 éves	15 évnél idősebb és szülői (gyámi) gondozás alatt		az I.	a II.	a III.	a IV.	az V.	a VI.
			álló	nem álló						
45	4	14	14	13	5	10	16	12	1	1

2.) a vizsgát tett magántanulók megoszlása vallás és anyanyelv szerint osztályonként.

A MAGÁNYVIZSGÁT TETT FIÚK SZÁMA						
A tanulók vallása és anyanyelve	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Vallás:						
Róm. kath.	2	7	12	7	—	—
Gör. kath.	—	—	1	—	—	—
Gör. keleti	1	1	2	1	1	—
Ag. hitv. ev.	—	—	—	—	—	—
Ev. ref.	—	2	1	1	—	1
Unitárius	—	—	—	—	—	—
Izraelita	2	—	—	3	—	—
Baptista	—	—	—	—	—	—
Anyanyelv:						
Magyar	4	9	14	11	—	1
Német	—	—	—	—	—	—
Tót	—	—	—	—	—	—
Oláh	—	—	—	—	—	—
Ruthén (kisorosz)	—	—	—	—	—	—
Horvát	—	—	—	—	—	—
Szerb	1	1	2	1	1	—
Vend (szlovén)	—	—	—	—	—	—

*) Azokat a magántanulókat, kik két osztályról összevont vizsgát tettek, az alábbi táblákban csak a magasabb osztály rovatában kel kimutatni.

3. A vizsgát tett nem magyar anyanyelvű, de magyarul beszélni tudó magántanulók száma osztályonként

A tanulók neve	A 2. számban kimutatott nem magyar anyanyelvű magántanulók közül magyarul beszélni tudott				
	I.	II.	III.	IV.	V.
Német	—	—	—	—	—
Tóth	—	—	—	—	—
Oláh	—	—	—	—	—
Ruthén	—	—	—	—	—
Horvát	—	—	—	—	—
Szerb	I	I	2	I	I
Vend	—	—	—	I	—

4. A vizsgát tett magántanulók száma a tanulás eredménye szerint osztályonként

A tanulók osztályzata a tanulás eredménye szerint	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
Általános kitűnő osztályzatot nyertek:	I	—	—	—	—	—	I
Általános jeles osztályzatot nyertek	—	I	I	—	—	—	2
Általános jó osztályzatot nyertek:	4	6	4	5	I	I	21
Általános elégséges osztályzatot nyert.	—	3	8	6	—	—	17
Egy tárgyból elégtelen osztályz. nyert	—	—	I	I	—	—	2
Két tárgyból elégtelen osztályz. nyertek.	—	—	—	—	—	—	—
Három tárgyb. elégt. osztályz. nyertek.	—	—	2	—	—	—	2
Háromnál több tárgyból elégtelen osztályzatot nyertek:	—	—	—	—	—	—	—

5) Azon vizsgát tett magántanulók száma, a kik az isk. év folyamán
12. évüket betöltötték.

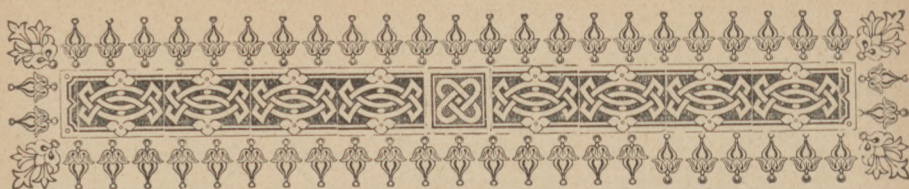
A 12. évüket az isk. év folyamán betöltött magántanulók							
Neme	szá- ma	k ö z ü l					
		az I.	a II.	a III.	magyar anyanyelvű volt	nem magy. any. ny. volt	
		oszt. tett vizsgát				de magyarul beszélt	magyarul beszélni nem tudott
Fiu	I	—	I	—	I	—	—
Leány							
Együtt	I	—	I	—	I	—	—

6) A tanulás eredményének összefoglaló áttekintése.

O s z t á l y	Felsőbb osztályba léphet		Javító vizsgálatot tehet		Osztályt ismétel	
	R. t.	M. t.	R. t.	M. t.	R. t.	M. t.
Az I. osztályból:	20	5	10	—	3	—
A II. osztályból:	11	10	5	—	4	—
A III. osztályból:	15	13	3	3	2	—
A IV. osztályból:	14	11	3	1	—	—
Az V. osztályból:	—	1	—	—	—	—
Az VI. osztályból:	—	1	—	—	—	—
Összesen . . .	60	41	21	4	3	—

R. t. = rendes tanuló.

M. t. = magán tanuló.

X.

Jótekonyság és jutalmazás.

A) Jótekonyság.

Polgári iskolánkat Magyarkanizsa rendezett tanácsu városa tartja fent és annak tanári javadalmazásait biztosítja. Az állam szintén hozzájárul a tanári fizetésekhez fizetékiegészítés címén, még pedig évi 1600 korona összegben.

A legszükségesebb taneszközök beszerzését a város iskolaszéke 8|1908. szmu jegyzőkönyvi határozatával megengedte és tanév végén 20 koronát bocsátott a tanári kar rendelkezésére, hogy az, a jó magaviseletű és szorgalomban, valamint tanulásbéli előhaladásban kiváló tanulókat könyvjutalmakban részesíthesse.

Évközben özvegy Dukay Lukácsné, szül. Szilágyi Anna, 1908 évi február hó 8-án, férje, néhai Dukay Lukács elhalálása évfordulójának emlékére 40 koronát adományozott, hogy azt az évforduló napján négy szegénysorsu, de arra érdemes tanuló között ossza ki a tanári testület.

1908. évi február hó 8-án a helybeli «Első Takarékpénztár Részvénytársaság» 40 koronát küldött, a tanári testületre bizván annak iskolai célra való felhasználását.

Mint állandó jutalmazási forrás dr. Roxer Gyula és Neje, szül. Korossy Janka 200 koronás alapítványa szerepel, melynek évi kamatja egy 10 koronás aranyat tesz. Ez mindig az intézet legkiválóbb, azaz első tanulójának kitüntető jutalma.

Az idén is, egy magát megnevezni nem óhajtó nemesszivű tanügybarát és jöttévő 20 koronát adományozott. Felhasználási módját a tanári testületre bízta.

Nagy örömmel kell felemlítenem, hogy polgári fiiskolánk fenállásának 15-ik évében egy újabb alapítványhoz jutott, még pedig a volt népkerti Tekepályatársaság jóakarataból. A dolog történelmi fejlődése a következő: Alakult néhány évvel ezelőtt egy népkerti Tekepályatársaság, a melynek sok tagja volt. Ez a Társaság építtetett a város Népkertjében egy fedett tekepályát, a társaságba belépett tagoknak néhány évi fizetési kötelezettsége alapján. Volt is miniszterileg jóváhagyott alapszabályzata, melynek értelmében a Társaság, bármely oknál fogva bekövetkezendő feloszlása esetén, vagyonát a helybeli községi polgári fiiskola javára tartozik átadni. A Társaság néhány év múlva feloszlott s passiv vagyonát tényleg a közs. polg. fiiskolának adta volna át, melyet az — passivákról lévén szó — el nem fogadhatott. Ekkor a régi Társaság következő tagjai, névszerint: Ádám Sámuel, Szappanos Béla dr. Király Sándor, Beer Emil, Bata Ferencz, özv. Iíkovits Antalné, Laczkovits Károly, Fehér István, dr. Kozics Elemér, Milkó József és Bednárz Károly urak vették át a tekepályát, azt jó karba hozatták, passiváit letörlesztették s végül a tekepályát átadták a községi önkéntes Tüzoltó-Egyesületnek oly kikötéssel, hogy ezért tartozik az 1907,908-ik iskolai év végére a közs. polg. fiiskolának egy husz koronás jutalomdíjat adni és azontul ugyancsak a polg. fiiskola javára egy 400 koronás alapítványt létesíteni, a mely az évi 20 koronás jutalomdíjat állandóan biztosítsa.

Derék „Tüzoltó-Egyesületünk“ elfogadta az ajánlatot s a 400 koronás alapítványt rövid időn belül megfektette.

Az „Alapító-levél“ megszerkesztésével a közs. iskola-szék 1908. évi május hó 1-én tartott gyűlése 10-ik számú

határozatával Dégay Kálmán, polg. isk. igazgatót bizta meg, ki azt az alapítványozók kívánalmához képest az iskola érdekeinek megfelelően meg fogja szerkeszteni, s az idevonatkozó törvényes intézkedéshez képest továbbítani.

Fogadja úgy az alapítványt biztosító Társaság, valamint az alapítványt oly gyorsan létesítő „Önkéntes Tűzoltó-Egyesület az iskola leghálásabb köszönetét.”

A tanári karnak jutalmazás, segélyezés stb. címén rendelkezésére bocsátott pénzádomány eszerint összes. 150 kor. tesz.

Ifjúsági könyvtárunknak Bobán Miklós, I. osztályos tanuló, két könyvet adott; Palásti István, II. osztályos egyet és Karsay Kálmán, IV. osztályos szintén egyet.

B) Jutalmazás.

A befolyt pénz adományokból özv. Dukayné 40 koronája 1908. évi február hó 12-én — Dukay Lukács elhalálási napjának évfordulóján — négy szegénysorsu tanulónak adatott ki, nevezetesen: *Hahn Dezső*, I. osztályosnak 10 korona; *Major József*, II. osztályosnak 10 korona; *Beszédes Pál*, III. osztályosnak 10 korona és *Langó István*, IV. osztályosnak szintén 10 korona; összesen 40 korona.

Az így megmaradt 110 koronából a tanári testület a dr. Roxer és Neje alapítványának 10 koronás évi kamatját intézetünk úgy magaviseletben, valamint szorgalomban és előhaladásban legkiválóbb tanulójának, Beszédes Pál III. oszt. tanulónak ítélte oda.

A megmaradt 100 koronából a tanári testület 31 kor. 20 fill. értékben könyvjutalmakat vásárolt, hogy a szorgalomban, előhaladásban és a jó magaviseletben kiválóbb tanulókat jutalmazhassa.

Könyvjutalomban részesült összesen 15 növendék.

Az **első** osztályosok közül *Bobán Miklós*, Benedek E. „Honfoglalás”; *Rosenberg Jenő*, Benedek: „Apa mesél” és

„Két Ripp testvér“; *Rövid Sándor*, Erdődi: „Kis Kincsesház“; *Tufner József*, Benedek E. „Mesék és mondák“ és *Sóti Ferencz*, Amicis: „A szív:“ c. m. kapták.

A **második** osztályosok közül *Major József*, Tompa: „Összes költeményei“; *Reisz Jakab*, Böngérfi: „Magyar Mondák“; *Zsoldos Gellért*, Böngérfi: „Hun mondák“; c. m. kapták.

A **harmadik** osztályosok közül *Beszédes Pál*, György „Koszoru a magyar versek virágaiból“; *Hauser Vilmos*, Baróti: „Ezer év“; *Hesser László*, Bársony: „Erdőn-mezőn“ és *Hlavinka György*, Nansen: „Grönlandon át hócipőn“ c. m. kapták.

A **negyedik** osztályosok közül *Berecz Sándor*, Mantegazza: „A munka öröme és dicsősége“; *Csiszár Miklós*, Smiles: „A boldogulás útja“ és *Pánczél Ferencz*, Beöthy: „A magyar irodalom kis tükre“ c. m. kapták.

Az azután megmaradt 68 Kor. 80 fillérnyi összegből 10—10 koronás pénzsegélyben részesültek *Major József*, II. osztályos, *Beszédes Pál*, III. és *Csiszár Miklós*, IV. osztályos tanulók; összesen 30 korona.

Kisebb pénzsegélyben részesültek az I. osztályból: részesültek *Zsinka Lajos*, és *Kohn Imre*, 4—4 koronát kaptak. A II. osztályból *Kis Lukács*, kapott 4 koronát, a III. osztályból *Francz József* 4, *Ágoston Antal* 6 koronát és a IV. osztályosok közül *Pulai Pál* 4 és *Langó István* 6 koronát; összesen: 32 korona.

Fogadják jöttevőink a segélyezetttek és jutalmazottak nevében igaz köszönetünket!

Maradt a jövő évre 4 kor. 80 fillér.

Igazgatói jelentés.

Az 1907—1908-ik iskolai év 1907. évi szept. hó 2-án a beiratkozással kezdődött. Beiratkozott szept. hóban 36 első osztályos, 23 második osztályos, 20 harmadik és 17 negyedik osztályos tanuló. Később tanfelügyelői engedéllyel felvétetett még 1 első oszt. tanuló s így a rendes (nyilvános) tanulók száma összesen 97-re emelkedett. Ezen kívül volt még 47 magántanulónk, kikről értesítőknél kimutatásai között találja meg olvasónk a szükséges adatokat.

A beirt tanulókból évközben kimaradt 7 rendes és vizsgára nem jelentkezett 2 magántanuló.

A javító-, felvételi- és magánvizsgálatok 1907. évi szept. hó 5 és 6-án tartattak meg. Szept. 7-én az ünnepélyes „Veni Sancte“ és utána az iskolai rendtartási és fegyelemi szabályoknak a felolvasása és kellő értelmezése után kezdtük meg a most már elmúlt iskolai évet.

A tanulóknak erkölcsi magaviselete és tanulásbeli előhaladása kielégítőnek mondható, amint az, az egyes kimutatásokból látható.

E helyen emlitem és nagyon kérem az annak idején érdekelt szülőket, tegyék meg fiaik érdekében azon nagyon csekély fáradozással járó szívességet: látogassák meg néha a tantestületet, hogy gyermekük iskolai magaviseletéről, szorgalmáról, haladásáról az arra illetékes bírálóktól hallják meg a szakértői véleményt. Ne csak a tanév utolsó napjaiban tegyék ezt, mert esztendő's bajt egy-két nap alatt rendbe hozni lehetetlen.

Különösen azon szülők jöjjenek, kiknek fiai úgynevezett iskolai intést visznek. Mennyi hibának lehetne így elejét venni s mekkora előny származnék ebből a tanulóra és szülőre egyaránt!

Az egészségügy a lefolyt évben általában kedvező volt.

A tanári karban nem fordult elő hosszabb ideig tartó betegségi eset, ha azonban mégis mulasztania kellett egyik másik kartársnak, úgy a többiek helyettesítéséről gondoskodtak.

A vallásügyet tekintve, intézetünk minden tanulója rendszeres hitoktatásban részesült és minden ünnepen részt vett saját felekezete isteni tiszteletén és vallási gyakorlatain.

Iskolánk felügyeleti hatóságairól értesítőnk elején lévén szó, itt csak annyit említek, hogy iskolánkat január hóban meglátogatta Baranyai Gyula, szegedi III. ker. polg. igazgató, polg. isk. Szakfelügyelő, ki ez alkalommal minden osztályban a legtöbb tárgyból kérdéseket intézett a tanulókhoz s tapasztalatait feljegyezte, hogy azokat a nmélt. Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. miniszter Urnak jelentse.

Az iskolánál észlelt berendezkedési és felszerelési hiányokat látogatása alkalmából felvett jegyzőkönyvben kifejezésre juttatta és azok orvoslása ügyében a kellő lépéseket megtette.

Adja Isten, hogy nemes fáradozását eredmény kísérje!

A tanári karban évközben kedvező változás történt amennyiben a közs. Iskolaszék az üresedésben volt mennyiségtani, természettudományi tanszékre Fernbach Gyula, okl. polg. isk. tanárt választotta meg. Üdvözljük szívélyesen és kívánjuk, hogy működése iskolánknek és a községnek előnyére váljék.

Isten hozta, érezze magát körünkben jól!

A testület minden ténykedésével a tanulók erkölcsi, szellemi és testi megerősödését célozta. Nemcsak az iskolai épület falai között kísérte figyelemmel tanulóit, hanem künn a társadalmi életben is. Értekezletein a tett tapasztalatokat szóba hozta és az esetleg megtévedt tanuló megjavulását célzó határozatokat hozott. Rendes értekezletein kívül négy

intő értekezletet tartott, melyeken minden osztálynak minden tanulója vétetett bírálat alá úgy magaviselet, mint szorgalom és előhaladás tekintetében. Amely esetben szükség volt rá, észrevételeit a szülőkkel írásosan tudatta.

Január végén értesítőt kaptak a tanulók, év végén mindegyik bizonyítványt.

Iskolai ünnepélyeinkkel a hazafias érzés kidomborodását, erősödését céloztuk, mire kiváló alkalmat szolgáltatott okt. 6-ika, nov. 19-ike, márcz. 15-ike, apr. 11-ike és jun. 8-ika. Mindegyik fentemlített napon iskolai ünnepélyt rendeztünk melyeken a tanárok felváltva hazafias lelkesítő beszédeket intéztek a tanulókhoz.

Az évzáró nyilvános vizsgálatok tartama alatt láthatta a közönség érdeklődő része a tanulók és a vezető tanár ügyességéről egyaránt tanuskodó rajzkiállítást. Az eredmény igazán meglepő, amennyiben a rajz ama már nem sokat érő szolgai másolásban kereső hivatását, hanem a növendék megfigyelő-képességének, látásának, a természet iránt való érdeklődésének, szépízlésének fejlesztésében és erősödésében.

A nyilvános és magánvizsgálatok sorrendje a következő volt:

A róm. kath. vallásu tanulók hittani vizsgája június 9. és 10-én volt. Első napon az I. és II. oszt. tanulói vizsgáztak, második napon III. és IV. oszt. tanulói 11 órától.

Június 11-én d. e. 11 órától volt mind a négy osztály izraelita tanulóinak hittani vizsgája.

Június 11-én d. e. 11 órától a görög keleti vallásu tanulók hittani vizsgája tartatott.

Az I. osztály tanulóinak évzáró vizsgája f. évi június hó 15-én d. e. 8 órakor kezdődött.

A II. osztály tanulóinak vizsgája f. évi június hó 15-én d. u. 3 órakor kezdődött.

A III. osztály tanulóinak vizsgája f. évi június hó 16-án d. e. 8 órakor kezdődött.

A IV. osztály tanulóinak vizsgája f. évi június hó 16-án d. u. 2 órakor kezdődött.

Június 16-án d. u. 5 órakor kezdődött volna mind a négy osztály tornavizsgája, de a jótékony záporosó meg-hiusított szándékunkban.

Június 19-én és 20-án tartattak meg a magánvizsgálatok.

Június 18-án osztattak ki a jutalmak és bizonyítványok.

Az összes vizsgálatok a polgári fiúiskola épületében tartattak.

Jelentésem befejezéséül fogadja községünk mint iskola-fentartó és annak érdemes Képviselő-testülete, Iskolaszéke, úgy az érdekelt szülők, tanulók, valamint a tanárok köszönetét, hogy az iskola ügyeit a lehetőséghez képest előmozdították. — Köszönet illeti ismételten a jótékoyságot gyakorló tanügybarátokat és részemről a tanári kart, amelynek minden tagja kitar-tó, ügyszerető buzgalommal iskolánk jó hírnevének emelését tűzte ki célul azáltal, hogy derék, hazaszerető, értelmes pol-gárok neveléséből kivette a maga tevékeny irányító részét.

Isten áldja munkánkat!

Dégay Kálmán,
igazgató.

XII.

Az 1908-1909. íšk. évben használandó tankönyvek jegyzéke.

I. osztály.

- Deme Károly: Magyar nyelvtan.
Göőz József—Tóth József: Magyar olvasókönyv.
Lévay—Csomóssy: Számтан I. rész, legújabb kiadás.
Csomóssy Sándor: Mértan I. és II. oszt. számára.
Báthori Kneif: Növénytan. (utolsó kiadás).
Dr. Némethy K.: Földrajz I. kötet,
Dr. Erőss Lajos: Ásvány-, Kőzet- és Földtan. (Utolsó kiadás.)
Lang: Iskolai daloskönyv.
Lange Cherven: Atlasz.

II. osztály.

- Deme Károly: Magyar nyelvtan.
Göőz József—Tóth József. Magyar olvasókönyv II.
Lévay Csomóssy: Számтан I. rész, legújabb kiadás.
Csomóssy Sándor: Mértan az I—II. oszt. számára.
Báthory Kneif: Állattan (utolsó kiadás)
Dr. Némethy K.: Földrajz II. oszt. számára.
Adamovits: Abrázoló Geometria, a II.—IV. oszt. számára.
Lang: Iskolai daloskönyv.
Lange Cherven: Atlasz:

III. osztály.

- Deme Károly: Rendszeres Magyar nyelvten.
Gööz József—Tóth József: Magyar olvasókönyv III.
Hortobágyi A. Német nyelvt. és olv. könyv. legujabb kiadás.
Lévay Csomóssy: Számten II. rész.
Dr. Horti: Mértan a III.—IV. oszt. számára.
Báthory Kneif: Növénytan. (utolsó kiadás.)
Dr. Eröss Lajos: Ásvány-, Kőzet- és Földtan
Baróti—Csáki: Magyarország Története. (VI. kiadás).
Dr. Némethy K.: Földrajz III. oszt. számára.
Adamovits: Ábrázoló Geometria a II. — IV. oszt. számára.
Lange Cherven: Atlasz.

IV. osztály.

- Deme Károly: Irálytan.
Lehr: Arany Toldija.
Hortobágyi A. Német nyelv és olv. könyv.
Ekkert—Eródi: Természettan, legujabb kiadás.
Lád—Márki: Földrajz.
Lévai Csomóssy: Számten, II. rész.
Dr. Ribári Ferencz: Világtörténelem.
Adamovits: Ábrázoló Geometria a II.—IV. oszt. számára.
Lang: Iskolai daloskönyv.

Tartalomjegyzék.

I. Az iskola hatóságai és fentartója.	3. lap.
II. Az iskola tanári testülete	4 »
III. Feldolgozott tananyag osztályonként kimutatva	7. »
IV. Az 1908 909 ik isk. évre vonatkozó tudnivalók:	
A) a szülők és tanulók részére:	21 »
B) a rendes tanulók részére:	23 »
C) a magántanulók részére	27 »
V. Tantervkülönbözeti vizsgálatok anyaga:	30 »
VI. Érdemjegyek és egyéb rövidítések magyarázata:	34 »
VII. Rendes tanulók előhaladása:	36 »
VIII. Magántanulók előhaladása:	44 »
IX. Statisztikai kimutatások:	
A) nyilvános tanulókról:	50 »
B) az isk. év folyamán vizsg. tett mag. tan -ról:	55 »
X. Jótékonyág és jutalmazás:	58 »
XI. Igazgatói jelentés:	62 »
XII. Az 1908 909-ik iskolai évben használandó tankönyveknek jegyzéke:	66 »

Függelékül 1 és 2. szám alatt kérvényminták

A községi polgári fiiskola
Tekintetes Igazgatóságához

Magyarokanizsán.

benyújtott alázatos folyamodványa

.....
..... oszt. tanulónak,
..... lakosnak,

melyben a magyarokanizsai közs. pol-
gári fiiskolában 1908 évi augusztus
hó 31-én tartandó javító-vizsgálatra
való boesáttatását tisztelettel kéri.

..... db. melléklet,

1. sz.

Tekintetes Igazgatóság!

Mély tisztelettel alulirott azon alázatos kéréssel bátorokodom a ma-
gyarokanizsai községi polgári fiiskola tekintetes Igazga-
tóságához fordulni, melyszerint kegyeskedjék megengedni
hogy a vezetése alatt álló polgári iskolánál folyó évi au-
gusztus 31-én tartandó javító vizsgálaton az elmúlt isko-
lai év végén a

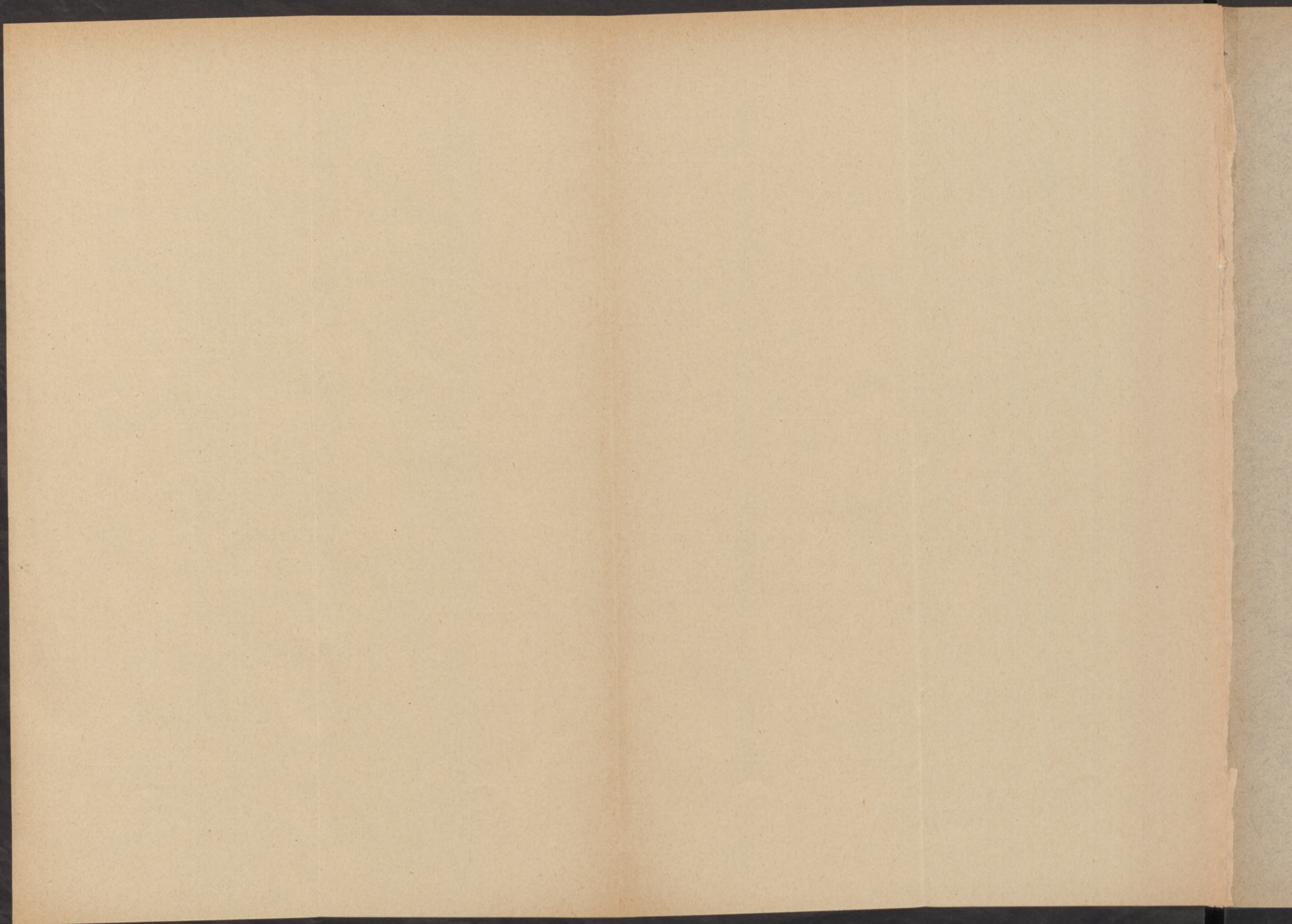
..... nyert „elégtelen“ tanjegye(i)met kijavithassam.

Alázatos kérésem teljesítéseért azért vagyok bátor ese-
dezni, mert a nagy szünidőben ezen tárgyak anyagát szor-
galmasan át fogom ismételni és megtanulni. Egyben ígé-
rem, hogy iskolai kötelességeimnek a jövőben pontossab-
ban és lelkiismeretesebben fogok megfelelni.

.....
a tekintetes Igazgatóságnak

alázatos szolgája:

.....
..... oszt. tanuló.

Bácsbodrogh vármegye
Tekintetes kir. Tanfelügyelőségének

Zombor.

Alázatos kérvénye
magántanulónak,
lakosnak. (lakik)

melyben a magyarkanizsai községi
polgári fiiskolánál
..... tartandó ma-
gánvizsgálatra engedélyért folyamodik
a -ik osztály tárgyaiból.

..... drb melléklet.

2. sz.

Tekintetes kir. Tanfelügyelőség!

A legmélyebb tisztelettel alulírott azon alázatos kéréssel bátorkodom
BácsBodrogh vármegye Tekintetes királyi Tanfelügyelő-
ségének kegyes színe elé járulni, melyszerint kegyeskedjék
nekem megengedni, hogy csatolt okmányaim és keilő
előképzettségem alapján a magyarkanizsai községi polgári
fiiskola osztályáról

- magánvizsgálatot tehessek.
- A) alatt csatolt keresztelő-levelem (születési bizonyítványom)
szerint vallásu, éves magyar honpol-
gár vagyok ;
- B) alatt mellékelt erkölcsi bizonyítványom szerint magavise-
letem kifogástalan (Kiskorúaknak ez nem kell)
- C) alatti iskolai bizonyítványom szerint
..... osztályát sikerrel végeztem.
- D) melléklet szerint az iskola elhagyása óta
..... foglalkoztam.

Ezek alapján bátor vagyok a megyei királyi Tekin-
tetes Tanfelügyelőséget ismételten arra kérni, hogy a
magánvizsgálatot megengedni kegyeskedjék.

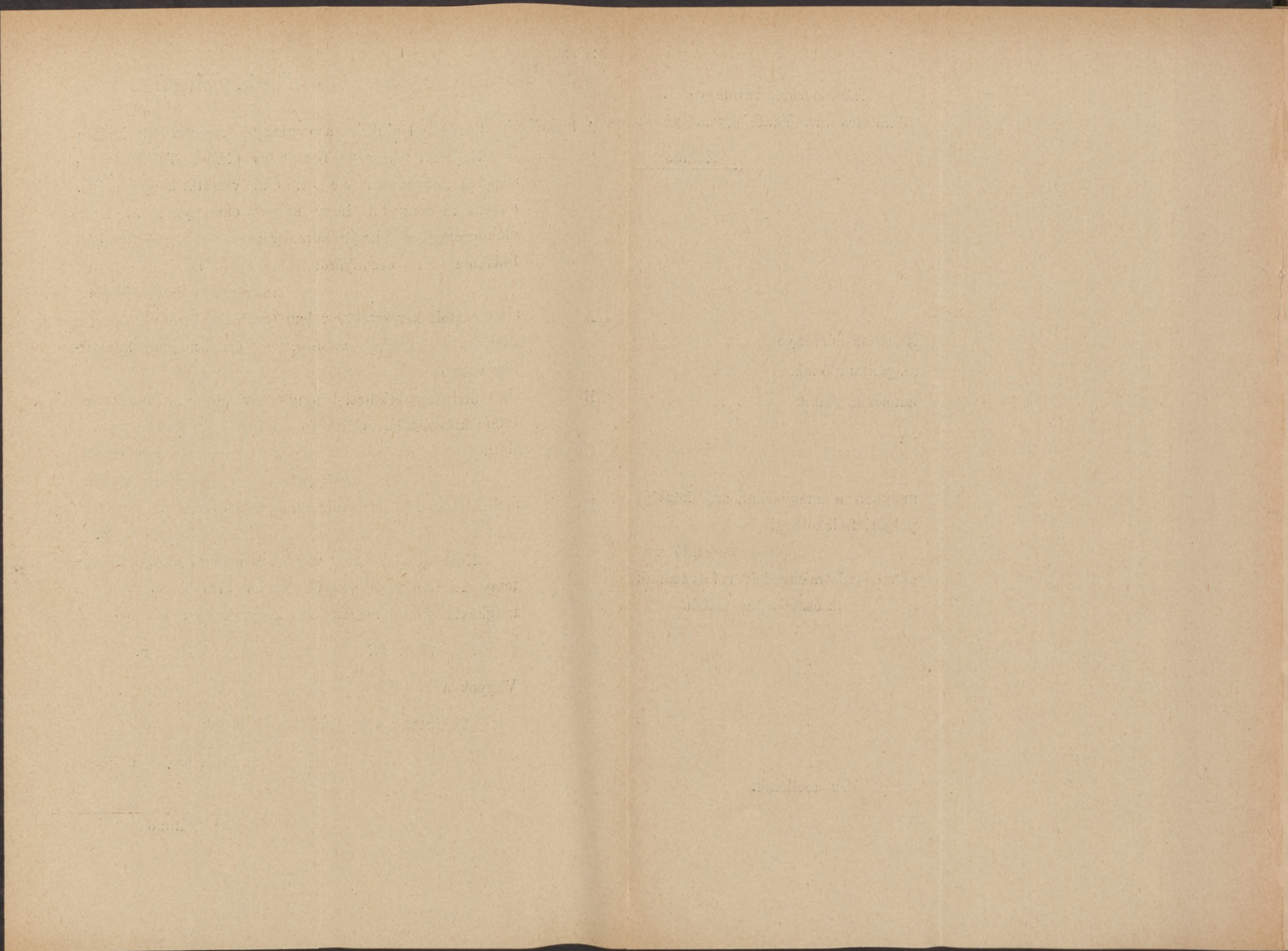
..... 1908. évi hó n.

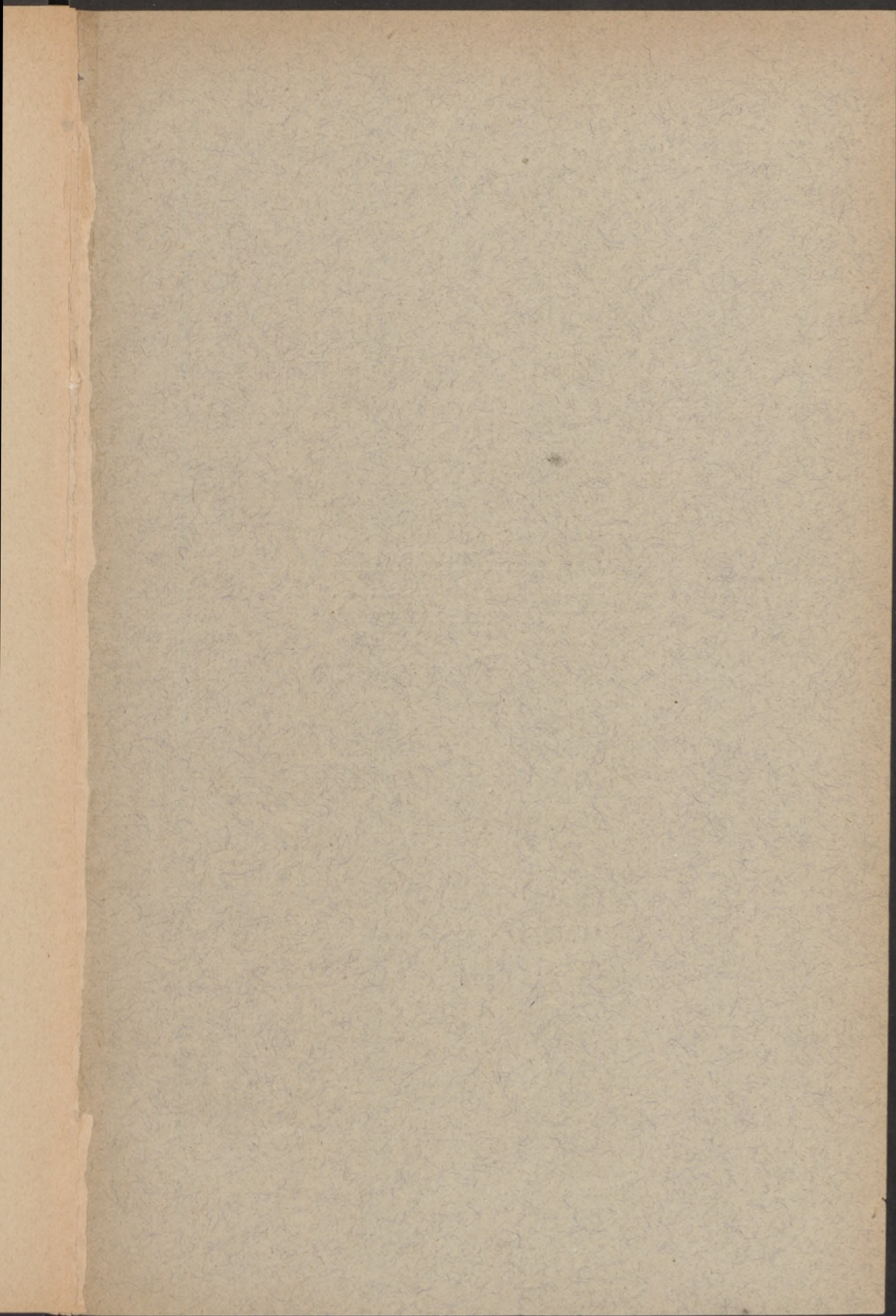
Vagyok a

Tekintetes kir. Tanfelügyelő urnak

alázatos szolgálója

.....
magántanuló

Ért.

1.166.

MAGYARKANIZSA

rend. tan. város

POLGÁRI FIÚISKOLÁJÁNAK

É R T E S Í T Ő J E

az 1908|1909. tanévről.

XVI. ÉVFOLYAM.

ÖSSZEÁLLITOTTA:

DÉGÁY KALMÁN, igazgató

É